

LEIDRAAD
VOOR EEN GOED
VLAAMS
BELEID

1. VOORWOORD	P. 4
2. DE GEMEENTE	P. 7
2.1. Juridisch kader	p. 8
2.1.1. De taalwetgeving in een notendop	p. 9
2.1.2. Wat zijn de regels voor de gemeenten in het homogeen Nederlandse taalgebied?	p. 9
2.1.3. Wat zijn de regels voor de faciliteitengemeenten?	p. 9
2.1.4. Nog enkele nuances	p. 10
2.1.5. Taalkennis van het gemeentelijk personeel	p. 11
2.1.6. Informatie en toezicht	p. 11
2.1.7. Omzendbrieven en Septemberdecreet	p. 12
2.1.8. Publicaties	p. 12
2.2. Wonen en het Vlaams karakter	p. 14
2.2.1. Lokale binding op een lokale leest geschoeid	p. 15
2.2.2. Andere maatregelen in functie van het Vlaams karakter	p. 21
2.3. Het Nederlandstalige karakter bevestigen en verstevigen	p. 24
2.3.1. Een taalbeleid vormgeven	p. 25
2.3.2. Een integratiebeleid realiseren	p. 27
2.4. Vormingen	p. 31
2.4.1. Rond taal	p. 32
2.4.2. Rond klantgerichtheid en taalwetgeving	p. 33
2.4.3. Rond integratie	p. 35
2.4.4. Ervaringsuitwisseling	p. 36
3. UW PARTNERS	P. 37
3.1. Bij het aanleren van de Nederlandse taal	p. 38
3.2. Op vlak van taalpromotie en taalbeleid	p. 42
3.3. Op vlak van integratie	p. 47
3.4. Op vlak van werk	p. 50
4. DE SAMENLEVING SENSIBILISEREN	P. 53
5. DE ANDERSTALIGE INWONER MOTIVEREN	P. 55
6. CONCRETE ACTIES	P. 59
6.1. Het Nederlandstalige karakter en de integratie van anderstaligen ondersteunen	p. 60
6.2. Projecten voor de anderstalige inwoner	p. 74
6.2.1. Voor volwassenen	p. 75
6.2.2. Voor kinderen	p. 85
6.3. Overzicht	p. 88
7. NUTTIGE WEBSITES	P. 91
8. CONTACTADRESSEN	P. 93
9. BIJLAGEN	P. 95

1

VOORWOORD

U bent verkozen als mandataris binnen uw gemeente, voor het OCMW of de provincie? U legde de eed af als schepen van 'Vlaamse aangelegenheden', 'Vlaams karakter', 'Vlaams beleid', 'integratie', ... Ik wil u daar oprecht voor feliciteren. Ik ben ervan overtuigd dat u uw mandaat optimaal wil uitoefenen en invullen. En dat u dus ook het gebruik van het Nederlands in uw gemeente wil promoten en stimuleren. Wellicht zoekt u nog naar een werkbare structuur om uw creatieve ideeën vorm te geven. Of u hebt een duidelijke aanpak voor ogen, maar krijgt graag wat richtlijnen omtrent de concrete uitvoering ervan.

De Vlaamse overheid, vzw 'de Rand', de Provincie Vlaams-Brabant het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) Vlaams-Brabant en veel andere partners helpen u graag op weg. De voorbije jaren bouwden zij immers een grondige expertise uit omtrent taalbeleid en -promotie en integratie binnen de grenzen van het juridische taalkader in de Vlaamse Rand. In de context van toenemende internationalisering wordt dagelijks bekeken hoe een, van nature gastvrij Vlaanderen de nieuwe inwoners kan warm maken voor de taal en de eigenheid van de regio.

Deze pocket verduidelijkt hoe u het Nederlandstalige karakter van uw gemeente kan versterken door in te zetten op 4 pijlers. Eerst krijgt u een bondige schets van de **taalwetgeving** en richtlijnen omtrent het **woonbeleid** in de Vlaamse Rand. Daarnaast omvat het werk heel wat materiaal en good practices bij het aansturen van een geïntegreerd, horizontaal en werkbbaar **taal- en integratiebeleid** opdat u, in samenwerking met het gemeentebestuur, het verenigingsleven, de inwoners van uw gemeente en talrijke andere partners deze boeiende uitdaging kan aangaan. Want ook wie niet rechtstreeks bevoegd is voor taal en integratie kan onrechtstreeks een belangrijke rol spelen. De talrijke projecten (hoofdstuk 6) bieden immers evenzeer ondersteuning aan een schepen van sport, cultuur, jeugd, enz. De websites, waarnaar wordt verwezen, vermelden regelmatig nieuw materiaal en geven een overzicht van eventuele veranderingen binnen de sector.

Ik ben ervan overtuigd dat deze pocket u behulpzaam zal zijn in de uitoefening van uw mandaat - een opdracht waarvoor ik u veel succes toewens.

Geert Bourgeois,

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

2

DE GEMEENTE

2.1.

JURIDISCH KADER

2.1.1. DE TAALWETGEVING IN EEN NOTENDOP

In België kan het taalgebruik enkel worden geregeld voor een beperkt aantal domeinen, namelijk het openbaar gezag en bestuur, het gerecht, het onderwijs, de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers alsook voor de officiële documenten die bedrijven moeten gebruiken. De taalwetgeving in bestuurszaken legt vast in welke taal (of talen) de overheid moet communiceren met haar burgers, en vaak ook omgekeerd. Wel zijn er verschillende regels naargelang van het statuut van de gemeente, ook binnen het Nederlandse taalgebied. Zo is het mogelijk om in sommige gevallen in de faciliteitengemeenten het gebruik van het Frans te vragen.

De taalwetgeving is van toepassing op alle plaatselijke diensten. Dat zijn overheden met een hoofdzakelijk lokale functie, zoals het gemeentebestuur en het OCMW, maar bijvoorbeeld ook het postkantoor of een treinstation van de NMBS. Ook alle bedrijven en personen die in het algemeen belang en in opdracht van de overheid optreden, moeten in het kader van die openbare dienstverlening de taalwetgeving volgen. Een gemeentelijk parkeerbedrijf of een sociale huisvestingsmaatschappij moet dus de taalwetgeving volgen, net als een vzw die door de gemeente werd opgericht. Een private vzw die door derden werd opgericht, zelfs al ontvangt zij subsidies van de overheid, valt dus in beginsel niet onder de taalwetgeving.

2.1.2. WAT ZIJN DE REGELS VOOR DE GEMEENTEN IN HET HOMOGEEN NEDERLANDSE TAALGEBIED?

Van overheid naar burger. In haar relaties met inwoners van het homogeen Nederlandse taalgebied gebruikt de overheid het Nederlands. Dat geldt zowel voor de individuele betrekkingen als voor de berichten en mededelingen die voor het publiek zijn bestemd. Ook formulieren en officiële akten worden uitsluitend in het Nederlands gesteld.

Van burger naar overheid. Inwoners van een gemeente van het homogeen Nederlandse taalgebied mogen uitsluitend Nederlands gebruiken in hun contacten met hun gemeente. Briefwisseling of vragen die aan het gemeentebestuur worden gericht moeten dus in het Nederlands.

2.1.3. WAT ZIJN DE REGELS VOOR DE FACILITEITENGEMEENTEN?

Van overheid naar burger. In haar individuele betrekkingen met de inwoners van de eigen gemeente gebruikt de overheid het Nederlands, of het Frans wanneer de burger daarom vraagt. Berichten en mededelingen voor het publiek van de gemeente, zoals affiches, en ook de formulieren, moeten tweetalig zijn, met voorrang voor het Nederlands. Alle persoonlijke officiële documenten, zoals akten en vergunningen, worden opgesteld in de taal die de inwoner verkiest,

of worden op verzoek vertaald als dat noodzakelijk is. De taalwetgeving legt vast welk regime precies hiervoor precies van toepassing is.

Van burger naar overheid. Inwoners van de faciliteitengemeenten hebben geen verplichting om een bepaalde taal te gebruiken in de contacten met de gemeente. Zij kunnen echter enkel verwachten dat de gemeente antwoordt op vragen in het Nederlands, of in het Frans. De omzendbrieven van de Vlaamse Regering (2.1.7.) hebben overigens verduidelijkt dat de faciliteiten als een overgangsmaatregel zijn bedoeld en het gebruik van het Frans geen automatisme is. Het initiatief om het gebruik van de Franse taal te vragen moet dus van de burger komen en moet voor iedere afzonderlijke transactie of procedure uitdrukkelijk worden herhaald.

2.1.4. NOG ENKELE NUANCES

Hoffelijkheidbeginsel. Personeelsleden van de plaatselijke diensten mogen inwoners uit een ander taalgebied in hun eigen taal te woord staan. Dat is wettelijk toegestaan, maar is geen verplichting. Een particulier die uit Brussel of Nijvel naar het gemeentebestuur belt en het Frans gebruikt, mag in die taal worden geantwoord.

Toeristische mededelingen. In toeristische centra mogen de mededelingen die voor toeristen bedoeld zijn, zoals een brochure of gebruiksinformatie van de parkeerautomaat, opgesteld worden in minstens de drie landstalen (Nederlands, Frans, Duits). De gemeenten moeten hiervoor de toestemming krijgen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Vreemde talen. Uitzonderlijk staan de instanties die toezicht houden op de naleving van de taalwetgeving toe dat er in bijzondere gevallen naast de bestuurstaal ook in beperkte mate andere talen worden gebruikt. Er bestaan hiervoor geen wettelijke criteria, maar uit de praktijk zijn wel een aantal voorwaarden af te leiden die, als zij strikt worden opgevolgd, de kans op gegronde klachten vermindert:

- 1 De gemeente maakt geen systematisch gebruik van de vreemde taal, maar slechts bij wijze van uitzondering of als overgangsmaatregel (bv. in het kader van de integratie van nieuwkomers).*
- 2 Het gebruik van de vreemde taal dient een bijzonder doel, zoals het informeren van bepaalde doelgroepen over het bestaan van een welbepaalde dienstverlening (bv. lessen Nederlands).*
- 3 De anderstalige boodschap wordt in de eerste plaats ook in de bestuurstaal gesteld en is slechts een vertaling van de Nederlandse tekst. Er wordt dus niet meer of andere informatie gegeven in de vreemde taal dan in het Nederlands. Bovendien wordt aangegeven dat de anderstalige tekst een vertaling is door dit te vermelden op het document.*
- 4 De anderstalige tekst is bestemd voor een bijzonder doelpubliek (bv. enkel voor de groep nieuwkomers of een bepaalde wijk waar zeer veel anderstaligen wonen).*

2.1.5. TAALKENNIS VAN HET GEMEENTELIJK PERSONEEL

Ieder personeelslid van een lokaal bestuur moet Nederlands kennen. Voor functies waarvoor een diploma is vereist, wordt dit aangetoond door de taal van het diploma. Wie een diploma in een andere taal heeft, heeft het taalattest van Selor (www.selor.be) nodig. In de toekomst zullen ook andere taalcertificaten worden aanvaard. Indien voor de functie geen diplomaverreisten gelden, dan moet tijdens de selectie de kennis van het Nederlands worden getest. Het vereiste niveau kan dan worden aangepast aan de functie. Enkel in de faciliteitengemeenten wordt voor een aantal ambtenaren de kennis van het Frans geëist.

2.1.6. INFORMATIE EN TOEZICHT

Voor advies over de taalwetgeving kunt u terecht bij het Steunpunt Taalwetwijzer van de Vlaamse overheid. U kunt uw vraag stellen via e-mail (taalwetwijzer@vlaanderen.be), of via de Vlaamse infolijn 1700. Website: www.taalwetwijzer.be. Dit is geen toezicht- of klachtinstantie, maar het Steunpunt Taalwetwijzer biedt wel een oriënterend antwoord.

Bevoegd voor het toezicht op de taalwetgeving in bestuurszaken is onder meer de afdeling Binnenlands Bestuur Vlaams-Brabant (binnenland.vlaamsbrabant@vlaanderen.be).

Voor de zes randgemeenten (faciliteitengemeenten) is ook de adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant bevoegd om klachten te behandelen en te bemiddelen (www.adjunctvandegouverneur.be).

Daarnaast behandelt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) op federaal niveau klachten van particulieren. De V.C.T. geeft ook advies aan de regeringen. Uiteraard zijn eveneens de Raad van State en de rechtbanken bevoegd om zich uit te spreken over de toepassing van de taalwetgeving.

2.1.7. OMZENDBRIEVEN EN SEPTEMBERDECREET

Het wettelijke taalgebruik in gemeentebesturen en andere openbare diensten van het Nederlandse taalgebied in België wordt verduidelijkt in meerdere omzendbrieven:

- Omzendbrief VR 97/29 van 7 oktober 1997 betreffende het “taalgebruik in de diensten van de Vlaamse Regering” (omzendbrief Van den Brande);
- Omzendbrief BA 97/22 van 16 december 1997 betreffende het “taalgebruik in gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied” (omzendbrief Peeters);
- Omzendbrief WEL 98/01 van 3 februari 1998 betreffende het “taalgebruik in de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn van het Nederlandse taalgebied” (omzendbrief Martens);
- Omzendbrief BA-2005/03 van 8 juli 2005 betreffende het “taalgebruik in de gemeente- en O.C.M.W.-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – interpretatie en gevolgen van de arresten van de Raad van State van 23 december 2004” (omzendbrief Keulen);
- Omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010 betreffende het “Verbod op registratie van taalvoorkeur” (omzendbrief Bourgeois);
- Decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen. (Septemberdecreet).

Deze documenten zijn beschikbaar op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en op www.docu.vlaamserand.be.

2.1.8. PUBLICATIES

De Taalwetwijzer, welke taal wanneer?

Deze gratis brochure van de Vlaamse overheid bespreekt een aantal vragen of problemen bij de toepassing van de taalwetten in Brussel en in Vlaanderen. U kan de brochure downloaden op www.taalwetwijzer.be of bestellen via taalwetwijzer@vlaanderen.be.

Living in Translation, taalgebruik en taalwetgeving

Journalist Michaël Van Droogenbroeck probeert in het boek *Living in Translation* een antwoord te formuleren op de tien meest voorkomende vragen van expats over taalgebruik en taalwetgeving in de Vlaamse Rand. De publicatie kan u (N-F-D-E) gratis verkrijgen in de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'. De vragen en antwoorden kan u ook raadplegen op www.derand.be/publicaties.

Taal en territorialiteit, in Vlaanderen in historisch en internationaal perspectief

Professor Grondwettelijk Recht en Mensenrechten Hendrik Vuye schreef een werkstuk over taal en territorialiteit. Het brengt helderheid in het verhaal van de taalkwestie in België, met implicaties voor de situatie in de Vlaamse Rand.

U kan de publicatie gratis downloaden op www.derand.be of www.docu.vlaamserand.be in het Nederlands, Frans en Engels.

2.2.

WONEN EN HET VLAAMS KARAKTER

Wonen in de Vlaamse Rand rond Brussel laat zich kennen als een veelzijdige problematiek. Daarom staan verschillende instrumenten en middelen ter beschikking om via wonen het Vlaams karakter van de regio mee te ondersteunen.

Enkele beleidsinstrumenten zijn rechtstreeks te beïnvloeden door de lokale overheid. Hieronder kan u enerzijds vinden wat er al ter beschikking is en anderzijds wat de lokale overheid nog kan veranderen opdat het woonbeleid het Vlaams karakter van de gemeente zou ondersteunen.

2.2.1. LOKALE BINDING OP EEN LOKALE LEEST GESCHOEID.

1) VOORRANG VAN EIGEN INWONERS IN SOCIALE HUUR

De gemeente kan autonoom of in een intergemeentelijk samenwerkingsverband een **gemeentelijk toewijzingsreglement sociale huur**¹ op basis van lokale binding aannemen dat een cascade aan voorrang voor eigen inwoners kan invoeren.

Op die manier is er dan bijvoorbeeld **voorrang voor wie sinds zijn/haar geboorte in de gemeente woont**.

Dan zou de kandidaat-huurder in aanmerking kunnen komen die **vóór de leeftijd van 18 jaar minimaal 10 jaar gewoond** heeft in de gemeente, waar de toe te wijzen woning gelegen is.

Daarna zou voorrang gegeven kunnen worden aan de kandidaat-huurder die **minimaal 10 jaar woont / heeft gewoond in de gemeente** waar de toe te wijzen woning gelegen is.

Tot slot kan voorrang gegeven worden aan de kandidaat-huurder die **in de periode van zes jaar voor de toewijzing minstens drie jaar inwoner** (geweest) is van de gemeente waar de toe te wijzen woning gelegen is.

Bij gebrek aan dergelijk gemeentelijk reglement, geldt de algemene regel¹¹, met name: voorrang voor wie de laatste 6 jaar minstens 3 jaar gewoond heeft in de gemeente van toewijzing of een gemeente van het werkgebied van de sociale huisvestingsmaatschappij. Deze regel is echter duidelijk minder performant.

Maar opgepast, deze invulling van lokale binding kan geen rekening houden met mobiliteit van de inwoners tussen buurgemeenten doordat de 'gemeente van toewijzing' het criterium is. Een oplossing kan erin bestaan om te streven naar een sociale mix door de combinatie met Vlabinvest. Daarnaast is samenwerking binnen een intergemeentelijk toewijzingsreglement eveneens een optie. Een combinatie leidt waarschijnlijk tot een nog evenwichtiger oplossing. Over Vlabinvest volgt verderop meer uitleg. Bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband is het mogelijk om elkaars inwoners voorrang te geven. Op die manier wordt de mobiliteit tussen de gemeenten die samenwerken tenminste al meegerekend.

Voorbeeld: Ann is geboren in gemeente A maar samen met haar ouders na 8 jaar verhuisd naar gemeente B.

Voor een woning in gemeente A heeft Ann slechts 8 jaar binding, waardoor de eerste drie voorrangscriteria al niet meer gebruikt kunnen worden. Ook het vierde criterium telt niet, omdat zij de laatste 6 jaar niet in gemeente A gewoond heeft.

Als gemeente A en B in hetzelfde samenwerkingsverband zitten, is het mogelijk om te stellen dat er voorrang gegeven wordt aan de kandidaat-huurders die in de periode van zes jaar voor de toewijzing minstens drie jaar inwoner zijn of geweest zijn van de gemeente A, B of C. Op die manier komt Ann na de eigen inwoners van gemeente A, maar uiteindelijk toch nog voor de grote groep kandidaat-huurders die geen voorrang genieten.

2) VOORRANG VAN EIGEN INWONERS VOOR SOCIALE KOOPWONINGEN

Ook voor sociale koopwoningen^{III} kan lokale binding een rol spelen. Dan spreekt men van 'voldoende band'. Wie over een voldoende band beschikt met de gemeente - waar het onroerend goed gelegen is - geniet voorrang. Om die voldoende band aan te tonen moet de kandidaat-koper voldoen aan één of meer van de volgende voorwaarden:

- 1° gedurende ten minste zes jaar onafgebroken gewoond hebben in de gemeente of in een aangrenzende gemeente, gelegen in het werkgebied van een sociale huisvestingsmaatschappij;*
- 2° werkzaamheden verrichten in de gemeente, voor zover deze werkzaamheden gemiddeld ten minste een halve werkweek in beslag nemen;*
- 3° op grond van een zwaarwichtige en langdurige omstandigheid een maatschappelijke, familiale, sociale of economische band met de gemeente hebben opgebouwd.*

Maar zoals ook geldt voor sociale huur, kan deze invulling van lokale binding geen rekening houden met mobiliteit tussen buurgemeenten doordat de 'gemeente van toewijzing' het criterium is. Net zoals hoger kan een oplossing erin bestaan om te streven naar een sociale mix door de combinatie met Vlabinvest. Daarnaast is samenwerking binnen een intergemeentelijk toewijzingsreglement eveneens een optie. Een combinatie leidt waarschijnlijk tot een nog evenwichtigere oplossing.

Bovendien zijn beide toewijzingssystemen enkel een hulp voor wie een laag inkomen heeft dat voldoet aan de inkomensplafonds inzake sociale huur of koop.

Daarnaast zijn er ook oplossingen aangereikt voor wie meer verdient.

3) OOK WIE TE VEEL VERDIENT VOOR SOCIALE HUUR OF KOOP KOMT NOG IN AANMERKING VOOR VOORRANG.

Waar de woonprijzen zich van hun minst zachte kant tonen, wordt de relatieve laagte van de inkomensplafonds voor sociale huur of koopwoningen het pijnlijkst aangevoeld. Het verwondert dan niet dat er in Vlaams-Brabant, en in de Vlaamse Rand in het bijzonder, verschillende initiatieven genomen worden om het falen op de woonmarkt te verzachten. Nu lijken veel woonwensen tussen twee stoelen te vallen. Men verdient te veel om aanspraak te maken op een sociale woningen, maar terzelfdertijd verdient men te weinig om een geschikte woning via de normale marktwerking te vinden. Daarom heeft de Vlaamse Regering via twee decreten (Vlabinvest en Grond- & Pandenbeleid) een helpende hand geboden.

3.1) Vlabinvest met verhoogd inkomensplafond

Een eerste initiatief dat de Vlaamse Regering in het leven heeft geroepen om in de Vlaamse Rand een specifiek woonbeleid te voeren is Vlabinvest, het Investeringsfonds voor Grond- & Woonbeleid voor Vlaams-Brabant^{IV}.

Dit fonds voorziet huur- en koopwoningen waarvoor men enkel kan kandideren als de kandidaat voldoet aan een eigendomsvoorwaarde en specifieke inkomensplafonds. Deze plafonds liggen echter beduidend hoger in vergelijking met sociale huur of koop. Dit is een uitdrukkelijke beleidskeuze om op die manier een sociale mix te creëren. Vlabinvest-woningen worden immers vaak gecombineerd met sociale woningen. Het voordeel is dat de 'Vlabinvest-voorrang' eveneens van toepassing is op de sociale woningen^V. Om te kandideren voor Vlabinvest kan men zich bovendien richten tot de sociale huisvestingsmaatschappijen die samenwerken met Vlabinvest. Op die manier kan de kandidaat- huurder of -koper terecht bij een uniek loket voor sociale, Vlabinvest en zelfs bescheiden woningen of kavels.

3.2) Zonder inkomensplafond

Naast de twee systemen die werken met inkomensplafonds (sociale huur/koop of Vlabinvest huur/koop) bestaan nog twee andere Vlaamse beleidsinstrumenten waarbij geen inkomensplafonds gelden: 1. Bescheiden woningen en 2. Wonen in eigen streek. Beiden zijn mogelijk gemaakt via het "Decreet Grond- & Pandenbeleid"^{VI}.

3.2.1) Bescheiden woonaanbod (in een Vlabinvest-project)

Voor bescheiden woningen (huur of koop) of bescheiden kavels gelden geen inkomensplafonds. Het bescheiden woonaanbod^{VII} wordt enkel aan de hand van enkele volume- en oppervlaktenormen gedefinieerd.

Voor dergelijke bescheiden woningen of kavels gelden in oorsprong geen toewijzingsregels die rekening houden met lokale binding. Indien echter dergelijk bescheiden woonaanbod gebouwd wordt door een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) en gecombineerd wordt met Vlabinvest-woningen in éénzelfde project, moet wel de lokale binding via de Vlabinvest-voorrang^{VIII} worden toegepast.

In dat geval worden de bescheiden woningen en kavels bij voorrang toegewezen aan die kandidaat-kopers of huurders die een Vlabinvest-voorrang hebben kunnen aantonen voor het beoordelingscomité.

Indien daarentegen de bescheiden woningen niet door een sociale huisvestingsmaatschappij verkocht worden en/of Vlabinvest er niet in participeert, dan is er geen mogelijkheid om voorrang te geven aan wie lokale binding heeft. Die inwoners zijn dan weer op zichzelf en op de onverbidelijkheid van de woonmarkt aangewezen.

3.2.2) Wonen in eigen streek

Het tweede systeem dat geen inkomensplafonds hanteert, wordt “Wonen in eigen streek”^{ix} genoemd, maar hanteert hoofdzakelijk de binding met de gemeente als toewijzingscriterium. Het werkt ook met een beoordelingscomité, maar daar stoppen alle gelijkenissen met voorgaande systemen.

Wonen in eigen streek is geen exclusief fenomeen voor de Vlaamse Rand, waar Vlabinvest dat wel is. Het geldt enkel in die gemeenten die opgenomen zijn op een driejaarlijkse lijst. Vanaf 1 september 2012 start de 2e driejarige periode en dus ook een nieuwe lijst met gemeenten. Op de eerste lijst staan 69 Vlaamse gemeenten waarvan er 27 in Vlaams-Brabant liggen.

‘Wonen in eigen streek’ gold vanaf 1 september 2009 tot en met 31 augustus 2012

in de volgende gemeenten:

Affligem, Asse, Beersel, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Herent, Hoeilaart, Kortenberg, Kraainem, Leuven, Liedekerke, Linkebeek, Machelen, Meise, Merchtem, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppeem en Zaventem.

‘Wonen in eigen streek’ geldt vanaf 1 september 2012 tot en met 31 augustus 2015

in de volgende gemeenten:

Asse, Beersel, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Herent, Hoeilaart, Kortenberg, Kraainem, Leuven, Liedekerke, Linkebeek, Machelen, Meise, Oud-Heverlee, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppeem en Zaventem.

Affligem en Merchtem staan niet meer op de lijst, terwijl Oud-Heverlee en Overijse er bij zijn gekomen.

Dit houdt in dat de gemeenten die opgenomen zijn in deze lijst **vanaf 1 september 2012** (de datum van inwerkingtreding van genoemd besluit) onderhevig zijn aan de maatregel “wonen in eigen streek”. Voor die gemeenten die niet langer voorkomen op de lijst, zal het toepassen van de maatregel “wonen in eigen streek” ophouden te bestaan wat betreft nieuwe dossiers. Voor de ‘oude dossiers’, met name verkopen tussen 2009 en 2012 die vielen in het toepassingsgebied van ‘Wonen in eigen streek’, blijft de regeling **nog tot 20 jaar na de verkoop van kracht**. Het is immers zo dat eenmaal “wonen in eigen streek” toegepast werd in een concreet dossier, dit

ingeschreven staat in de akte en desgevallend 20 jaar lang telkens opnieuw moet worden toegepast indien het betreffende goed opnieuw overgedragen wordt tot 20 jaar na de eerste toepassing ervan in dat concrete dossier.

Welnu, wanneer is Wonen in eigen streek van toepassing in de bovengenoemde gemeenten? **De regels van 'Wonen in eigen streek' gelden enkel voor verkoop**, niet voor verhuur (tenzij deze langer duurt dan 9 jaar). Dit betekent echter niet dat ze van toepassing zijn op elke verkoop. Daarvoor moeten we 3 toepassingsgevallen onderscheiden:

1. *Algemene toepassing in bepaalde gebiedsbestemmingen,*
2. *Het verruimd toepassingsgebied naar aanleiding van een afwijking van artikel 8,§2 van het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse voor zover er meer woonlagen worden toegelaten dan voorheen.*
3. *De facultatieve toepassing op basis van een gemeentelijk reglement.*

Op elk van de drie toepassingsgebieden van Wonen in Eigen Streek wordt hieronder verder ingegaan.

3.2.2.1) Algemene toepassing ingeval van een woonproject in een...

- a) woonuitbreidingsgebied of
- b) reservegebied voor woonwijken of
- c) woonaansnijdingsgebied

Het eerste toepassingsgeval doet zich voor als een grond of woning gelegen is in een van bovengenoemde gebieden. Dan geldt er een bijzondere overdrachtsvoorwaarde. Enkel wie een **voldoende band heeft met de gemeente** komt dan in aanmerking voor de betreffende grond of woning.

Een persoon beschikt over een voldoende band met de gemeente indien hij voldoet aan één of meer van volgende voorwaarden :

- 1° *gedurende ten minste zes jaar onafgebroken woonachtig zijn geweest in de gemeente of in een aangrenzende gemeente, op voorwaarde dat deze eveneens voorkomt op bovengenoemde lijst;*
- 2° *op de datum van de overdracht werkzaamheden verrichten in de gemeente, voor zover deze werkzaamheden gemiddeld ten minste een halve werkweek in beslag nemen;*
- 3° *op grond van een zwaarwichtige en langdurige omstandigheid een maatschappelijke, familiale, sociale of economische band met de gemeente hebben opgebouwd.*

Deze bijzondere overdrachtsvoorwaarden en de noodzaak om een voldoende band aan te tonen, geldt ook voor de volgende twee toepassingsgebieden van 'wonen in eigen streek'. Ze zullen daar dus niet herhaald worden. De titel 'wonen in eigen streek' dekt als vlag echter de lading van de regels niet. Het is duidelijk de binding met de 'gemeente' die telt. Er wordt enkel rekening gehouden met een domicilieadres in een 'aangrenzende gemeente' als die gemeente eveneens opgenomen is in de bovengenoemde lijst.

Voor de overige twee voorwaarden, telt die aangrenzende gemeente zelfs helemaal niet mee. In die zin moet men zich hoeden voor foute verwachtingen. 'Eigen streek' wordt in dit kader beperkt tot de gemeente waar de verkoop plaats vindt.

3.2.2.2) Als meer woonlagen worden toegestaan (verruimd toepassingsgebied)^x

In veel van de genoemde gemeenten is ook het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse van kracht. Indien er wordt **afgeweken van artikel 8§2 Gewestplan Halle- Vilvoorde-Asse moet 'wonen in eigen streek' ook toegepast worden, indien er meer woonlagen worden toegestaan dan voorheen**. Dit is zeer relevant als uw gemeente deel uitmaakt van het 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel'.

Overdrachten in woongebied vallen buiten het reguliere toepassingsgebied van wonen in eigen streek. Maar indien een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) wordt gemaakt dat meer woonlagen toelaat dan voorheen, valt men onder het verruimd toepassingsgebied. Wonen in eigen streek dient hier dan toch toegepast omdat er meer woonlagen worden toegestaan dan voorheen als afwijking op artikel 8 van het Gewestplan.

Merk op dat het ook mogelijk is om in een woonuitbreidingsgebied af te wijken van het Gewestplan door middel van een RUP. Door het RUP wijzigt men de bestemming van het gebied in woongebied^{x1}. In de huidige stand van de regelgeving, blijft 'wonen in eigen streek' dan van toepassing als op het moment van inwerkingtreding van het decreet de grond of woning gelegen was in woonuitbreidingsgebied.

3.2.2.3) op basis van een gemeentelijk reglement aangeduide (delen) woongebied/ verkaveling (= facultatieve toepassing)

Naast bovenstaande dwingende regelingen kan de lokale overheid *via een gemeentelijk reglement^{x11} wonen in eigen streek van toepassing verklaren op bepaalde delen van het woongebied of een verkaveling*. Deze opportuniteit is tot nu toe onderbenut, maar maak er gerust gebruik van. Onderstaand schema kan daarbij helpen.

- 1 Los van woonuitbreidingsgebieden of andere
- 2 Los van Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel
- 3 KAN elk van de 27 gemeenten op basis van een gemeentelijk reglement
- 4 Bepaalde zones of delen van een verkaveling worden **voorbehouden aan wie een voldoende band heeft met de gemeente (eigen inwoners)**
- 5 Door de bijzondere overdrachtsvoorwaarde van toepassing te verklaren in:
 - [gedeelten van] het woongebied dat door het bestemmingsplan is afgebakend,
 - [gedeelten van] (een) verkaveling(en).

Voor alle duidelijkheid, dit is toepasselijk op privéverkavelingen en projecten van private projectontwikkelaars en toch is er lokale binding van toepassing. Mits doordacht gebruik en combinatie van bescheiden woonaanbod met een sociale huisvestingsmaatschappij in samenwerking met Vlabinvest en de facultatieve toepassing van 'wonen in eigen streek', *kan de lokale overheid in één beweging zijn opdracht inzake bescheiden woonaanbod waar maken en terzelfdertijd lokale binding opleggen*. Op die manier kunnen grote delen van nieuwe verkavelingen voorbehouden worden aan eigen inwoners of bij voorrang toegewezen worden aan wie een lokale binding kan aantonen.

2.2.2. ANDERE MAATREGELEN IN FUNCTIE VAN HET VLAAMS KARAKTER

Bovenop bovenstaande initiatieven inzake regelgeving, kan het Vlaams karakter ook ondersteund worden door de beschikbare Vlaamse middelen optimaal te benutten in uw gemeente. Naast het bovengenoemde Vlabinvest, kunnen ook volgende initiatieven daarbij een rol spelen.

HET "ROLLEND GRONDFONDS"^{xiii}

Het Rollend Grondfonds kent an sich geen bindingscriteria, maar omwille van de noodzakelijke samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen en in de 39 Vlabinvest-gemeenten ook met het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant, is de lokale binding een onrechtstreeks gevolg. Naast het onrechtstreekse effect van de lokale binding en de extra financiële middelen, schuilt de meerwaarde ook in de bredere doelomschrijving. De grondaankoop via dit fonds levert een project op met een gemengde bestemming. "De grondverwerving is gericht op de realisatie van in hoofdzaak een sociaal woonaanbod in combinatie met een andere bestemming, zoals zorgvoorzieningen, studentenhuisvesting, bescheiden woonaanbod, andere functiegebonden gebouwen."^{xiv}

SUBSIDIES IN HET KADER VAN HET VLAAMS STRATEGISCH GEBIED ROND BRUSSEL^{xv}

Gemeenten gelegen het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) kunnen aanspraak maken op een bijzondere subsidie, aangereikt door de partner Coördinatie Vlaamse Rand (3.2.). Deze bijdrage heeft als doel om een aantal strategische projecten van gemeentebesturen, die nauw aansluiten bij de doelstelling en realisatie van het VSGB, mogelijk te maken. Projecten die bijvoorbeeld in aanmerking kunnen komen zijn het aanleggen van volkstuintjes of het uitwerken van een nieuwe structuurvisie of masterplan voor de gemeente, aangrenzend aan Brussel. Zulke initiatieven kaderen in het flankerend beleid^{xvi} bij het VSGB.

Daarnaast is er vanuit leefmilieu^{xvii} een mogelijkheid van flankerend beleid gericht op het verkleinen van het tekort aan openbaar toegankelijk groen en open ruimte in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en de Vlaamse Rand.

REGIEROL VAN DE GEMEENTE UITPUTTEN

Inzake woonbeleid heeft de gemeente onomstotelijk de regierol^{XVIII} toebedeeld gekregen. Dit biedt een heleboel gemeentelijke mogelijkheden die best aanvullend gerealiseerd worden.

Timing en fasering van woonprojecten is daarbij essentieel. Een overaanbod creëert een instroom. Bovendien worden zo andere generaties kandidaat-kopers uit de gemeente uitgesloten door het ongeduld van de projectontwikkelaar en de inschikkelijkheid van de lokale overheid.

Door grote woonprojecten te faseren, kan een instroom van buiten de regio vermeden worden. Idealiter is elke fase voldoende groot om interessant genoeg te zijn voor de projectontwikkelaar, verkavelaar of woonactor en voldoende klein om juist te voldoen aan de lokale vraag. Die laatste wordt bepaald door het aantal inwoners die voldoende betaalbaarheid tonen, over de nodige financiële liquiditeiten beschikken of voldoende krediet kunnen krijgen om te kopen. Dit hangt natuurlijk af van de marktomstandigheden. Een kredietcrisis, zoals de huidige, laat zich weldegelijk voelen op de markt van betaalbare woningen. Elk van de kandidaten die nu nog niet kan kopen, kan dat mogelijk over enkele jaren wel. Het voorzien van een volgende fase in hetzelfde woonproject kan die toekomstige woonvraag dan beantwoorden.

Hoe sneller een gemeente ontvoegd geraakt, hoe makkelijker het wordt om die regierol inzake woonbeleid ten volle uit te spelen.

Daarenboven geldt elke regel met betrekking tot Vlaams karakter en lokale binding slechts in de mate dat de officiële gegevens overeenstemmen met de realiteit. De “hoofdverblijfplaats” van inwoners en dus ook het bevolkingsregister dient daarom best zoveel mogelijk de realiteit te weerspiegelen. Drie fraudefenomenen staan haaks op deze ambities en zijn daardoor een directe bedreiging voor het Vlaams karakter:

- 1 *Huisjesmelkerij*: ‘overbewoning’ en valse adressen zorgen voor oneerlijke concurrentie en leiden tot steuntrekkers en voorranggenieters die daar stricto sensu geen recht op hebben.
- 2 *Wederrechtelijke opdeling van eengezinswoningen*. Eenmaal opgedeeld is het haast onbetaalbaar om van appartementen/studio's terug een gezinswoning te maken. Beide fenomenen versnellen daarenboven het prijsstijgingsmechanisme doordat, samen met de betaalbaarheid, ook de woonprijzen zullen toenemen. Er is een rechtstreeks prijseffect ten nadele van de lokale bevolking doordat de betaalbaarheid in sneller tempo wegsmeelt.
- 3 *Domiciliefraude*: onderbezetting van sociale en andere woningen doordat men als alleenstaande meer steun trekt, zorgt voor valse hoofdverblijfplaatsen. Daardoor blijven deze ‘tweede woningen’ leegstaan waardoor andere rechthebbenden langer op een betaalbare woning moeten wachten omdat een koppel twee woningen bezet houdt. Het drijft de kosten van het OCMW op omdat er hogere uitkeringen uitgereikt worden en een SHM loopt inkomsten mis omwille van te lage huurgelden omdat die gerelateerd worden aan het inkomen.

Bij gebrek aan een nalevings- en vervolgingsbeleid ontstaat een aanzuigeffect van 'sociale vluchtelingen' die op zoek zijn naar publieke dienstverlening om hun levensomstandigheden gevoelig te verbeteren. Dit komt het Vlaams karakter evenmin ten goede door het meervoudig effect dat hierdoor teweeg gebracht kan worden.

Op die manier kan de lokale overheid via andere beleidsdomeinen dan wonen, de lokale binding helpen versterken.

Ook samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen, biedt perspectieven. Een oplossing kan mogelijk gevonden worden over de verschillende beleidsdomeinen heen. Woonbeleid staat niet los van ruimtelijke ordening, onroerend erfgoed of welzijn- en zorgkwesties. De antwoorden kunnen misschien ook deels daarin schuil gaan. Door partners en middelen samen te brengen, kunnen lokale uitdagingen misschien wel tot een draaglijk budgettair niveau gebracht worden.

De moeilijkheid blijft de uiteenlopende en zelfs conflicterende regelgeving in de onderscheiden beleidsdomeinen en de rigide financieringssystemen die interdisciplinaire samenwerking veelal bemoeilijken. Zoveel mogelijk financieringsbronnen aanboren blijft echter aan de orde. Het rollend grondfonds, waarvan hoger sprake, is een stap in die multidisciplinaire richting.

2.3.

HET NEDERLANDSTALIGE KARAKTER BEVESTIGEN EN VERSTEVIGEN

2.3.1. EEN TAALBELEID VORMGEVEN

HOE GAAT U VAN START?

Veelal is er nood aan **één gemeenschappelijke taalvisie** die meer duidelijkheid biedt voor iedereen. Wat wordt er verwacht van o.a. de ambtenaren aan de loketten, monitoren op de speelpleinen, trainers in de sportclubs, ...?

Vaak nemen diensten verschillende standpunten in en verschilt de dienst- of hulpverlening van persoon tot persoon. De ene schakelt in bepaalde gevallen wel over naar een andere taal, de andere probeert alleen Nederlands te spreken. Deze situatie kan leiden tot onbegrip tussen collega's en is verwarrend voor de bevolking.

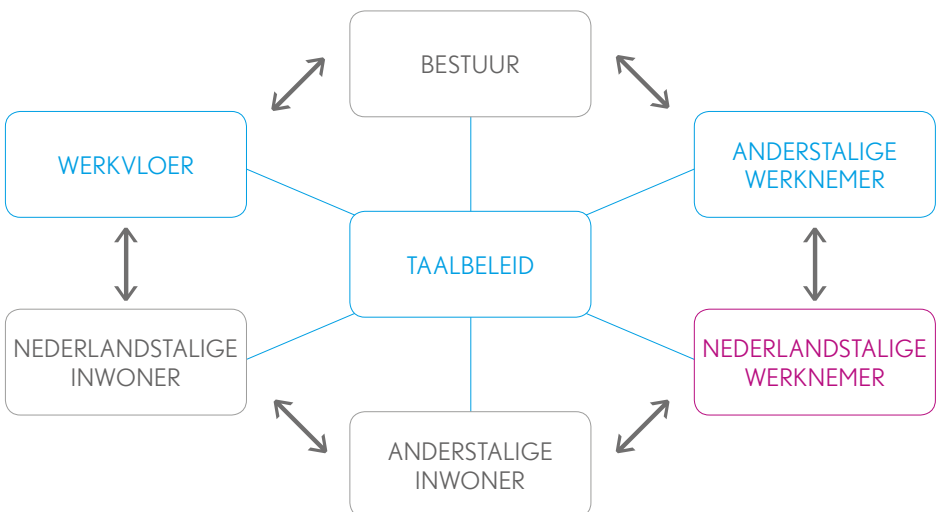
Een eenvormig taalbeleid met **gepaste afspraken en acties** kan duidelijkheid scheppen naar medewerkers en inwoners en hen sterken in het gebruik van het Nederlands. Hierbij mag u eventuele anderstalige personeelsleden niet vergeten.

Een taalbeleid kan ook concrete handvaten aanreiken (tips, hulpmiddelen, communicatiestrategieën, enz.) om **zowel de taalwet te volgen als klantvriendelijk** te zijn.

WAT IS EEN TAALBELEID?

De taalvisie van de organisatie wordt omgezet naar de dagelijkse realiteit met behulp van acties, hulpmiddelen en de nodige communicatie. Naast **concrete taalafspraken** die een houvast kunnen bieden in alledaagse situaties, tekent u ook **verschillende acties** uit om het taalbeleid bekend en gedragen te maken, in de organisatie en daarbuiten.

De acties zijn gericht op verschillende niveaus binnen de organisatie en naar externen.

Voorbeelden van acties ten aanzien van:

- de **leidinggevenden / het bestuur**: taalvisie bepalen, communicatieplan uitwerken, initiatieven van taalverwerving en interactie op de werkvloer stimuleren.
- de **Nederlandstalige personeelsleden**: vormingen, 'taaltip van de maand'.
- de **anderstalige inwoners**: aanbod Nederlandse lessen optimaliseren, informeren via infoblad, onthaalmap voor nieuwe inwoners aanpassen.
- de **Nederlandstalige inwoners**: week van de anderstalige klant (vzw 'de Rand'), beeldvorming en sensibilisering over omgaan met anderstaligheid.
- de **werkplek / context**: werken met foto's en pictogrammen, onthaalbrochures en administratieve documenten 'hertalen'.
- de **anderstalige personeelsleden**: taalscan afnemen en taalniveau per functie vastleggen, conversatiemogelijkheden aanbieden, taaltraject bepalen.

In 9 stappen naar een taalbeleid

- 1 Het bestuur neemt de strategische beslissing om taalbeleid te voeren, maakt middelen vrij en schept de voorwaarden.
- 2 Het bestuur richt een kerngroep taalbeleid op en duidt een coördinator taalbeleid aan. Deze interne taalbeleidscoördinator, bijvoorbeeld de integratieambtenaar, kent de gemeente goed, heeft contacten op verschillende niveaus in de gemeente en krijgt ruimte om het taalbeleid te verankeren in het beleid van het bestuur.
- 3 De kerngroep maakt een analyse van de situatie en stelt een rapport op.
- 4 De kerngroep denkt na over de gewenste situatie en formuleert de visie op taalbeleid.
- 5 De kerngroep selecteert de doelen en legt acties vast op verschillende niveaus.
- 6 De kerngroep vat de visie, doelen en acties samen in een realistisch taalactieplan.
- 7 De organisatie voert het taalactieplan uit.
- 8 De kerngroep taalbeleid evalueert het taalactieplan op regelmatige basis en stuurt de acties bij.
- 9 Het bestuur verankert het taalbeleid in de organisatie.

Hulp bij het opstarten van een taalbeleid

Het Huis van het Nederlands ondersteunt gemeenten bij het oprichten van een taalbeleid.

- > Neem contact op met het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant via www.huisvlaamsbrabant.be of tel. 016.26.76.42.
- > Kijk voor extra tips en vormingen op de website www.klaretaalrendeert.be.

2.3.2. EEN INTEGRATIEBELEID REALISEREN

Als verkozen beleidsmaker van een gemeente in de Vlaamse Rand wordt ook u geconfronteerd met een sterk evoluerende bevolkingssamenstelling. De toenemende internationalisering en de continue instroom uit de hoofdstad van nieuwe inwoners van veelal vreemde origine zorgt voor een aantal nieuwe uitdagingen voor de lokale samenleving, zijn diensten en voorzieningen, zijn verenigingen en organisaties. Meer dan vroeger is deze instroom zeer divers qua taal en culturele achtergrond. Oost-Europeanen, Aziaten, Latijns-Amerikanen, vluchtelingen, arbeidsmigranten, internationale functionarissen, diplomaten en andere beroepsmatige expats kiezen bewust of onbewust voor een leven in de Vlaamse Rand.

WAT IS EEN LOKAAL INTEGRATIEBELEID?

Veel gemeenten in de Rand nemen duidelijk al heel wat initiatieven gericht naar deze nieuwe inwoners en de veranderende bevolkingssamenstelling. Op vlak van onthaal- en inburgering, lokale integratie, onderwijs, jeugdwerk en kindbeleid, taalbeleid en taalpromotie, ook inzake welzijn, jeugd, sport en cultuurbeleid worden al heel wat maatregelen getroffen. .

Een uitgewerkt gemeentelijk integratiebeleid kan u helpen een antwoord op deze nieuwe uitdagingen te formuleren. Bijhorende acties en beleidsinstrumenten en een eventuele bijhorende **integratiesubsidie** vanuit Vlaanderen zorgen ervoor dat expliciete inspanningen en **inclusieve maatregelen** zoveel mogelijk op mekaar worden afgestemd. Een uitgebouwd lokaal integratiebeleid stelt u als lokaal bestuur in staat uw **lokale regierol** actiever te gaan voeren. Als lokaal bestuurder staat u het dichtst bij de burger en heeft u het beste zicht op de concrete lokale noden en hoe deze kunnen worden ingevuld.

Een gericht **onthaalbeleid** voor nieuwe inwoners, aandacht voor en monitoren van de lokale integratie en inburgering, een bewust uitgewerkt gemeentelijk taalbeleid met voldoende aandacht voor taalpromotie en het creëren van bijkomende oefenkansen Nederlands, het stimuleren tot interactie in het Nederlands, het verhogen van de participatiegraad en het werken aan een positief uitnodigend taalklimaat, bijkomende aandacht voor sociale cohesie in wijken en buurten, het werken aan een activerings- en stimuleringsbeleid waar nodig. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van haalbare beleidsinstrumenten die kunnen helpen het Vlaams karakter van de Rand te bestendigen en versterken.

HOE GAAT U VAN START?

A GEMEENTEN MET INTEGRATIEDIENST/INTEGRATIESUBSIDIE:

In 9 stappen naar een lokaal integratiebeleid

- 1 Uw gemeente beschikt over een door Vlaanderen erkende integratiedienst of u komt als gemeente voor een door Vlaanderen toegekende integratiesubsidie in aanmerking. Minstens elke beleidsperiode zal de Vlaamse Regering op basis van de decretaal vastgelegde indicatoren uit de lokale integratiemonitor (LIM - 3.3.) een lijst vrijgeven van gemeenten die in aanmerking komen voor een integratiesubsidie (voor meer informatie over de actuele lijst kan u het PRIC - zie 8 - contacteren). Een bevoegde schepen en ambtenaar zijn aangeduid.
- 2 U staat aan het begin van een nieuwe Beleids- en Beheerscyclus volgens het vernieuwende planlastendecreet. Ook een gemeentelijk integratiebeleid wordt in deze geïntegreerde manier van beleidsplanning opgenomen. Een aparte werkgroep kan worden samengebracht, een geïntegreerde aanpak behoort ook tot de mogelijkheden.
- 3 U vertrekt vanuit een grondige analyse van de lokale situatie. De integratiemonitor van Vlaanderen levert per gemeente een rapport met duidelijk zicht op aantallen, instroom, nieuwkomers, anderstaligen, minderjarigen, tewerkstelling, onderwijs, inburgering. Het PRIC en het provinciale Steunpunt Sociale Planning leveren bijkomend cijfermateriaal en ondersteunen desgewenst bij het analyseren van de gegevens.
- 4 U betreft de inwoners van uw gemeente in het realisatieproces. Dit kan opgenomen worden in het kader van uw andere inwonersgerichte beleidsparticipatie, dit kan ook door specifieke acties naar de doelgroep. Het PRIC en het Forum voor Etnisch Culturele Minderheden kunnen ondersteunen en methodes aanreiken die u helpen bij het bereiken van de inwoners van vreemde origine in uw gemeente.
- 5 Als gemeente voert u de lokale regie inzake het integratiebeleid. Regionale actoren, actief op het grondgebied (bv. CAW* en andere welzijnspartners, gezondheidszorg, CCGZ**, CBE*** en RISO****, Integratie en Inburgering), kunnen worden betrokken in de totstandkoming en realisatie van uw integratiebeleid. Vanuit uw lokale regierol bent u als lokaal bestuur het beste geplaatst om de lokale noden aan te geven. Dit kan resulteren in gemeenschappelijke acties, afspraken of zelfs samenwerkingsovereenkomsten afhankelijk van de beschikbare werkingsmiddelen van deze regionaal georiënteerde en bovenlokaal gefinancierde organisaties.

*CAW: CENTRUM ALGEMEEN WELZIJSWERK

**CGGZ: CENTRUM GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

***CBE: CENTRUM VOOR BASIS EDUCATIE

****RISO: REGIONAAL INSTITUUT VOOR SAMENLEVINGSOPBOUW

- 6 Uit vorige acties en geïntegreerd in de beleidsplanning formuleert u beleidsdoelstellingen en acties. Te behalen resultaten en eventuele effectmetingen worden vooropgesteld. Vlaanderen en het PRIC kunnen hierbij ondersteunen.
- 7 Afstemming en integrale aanpak: een gemeente onderneemt al vele acties, een integratiebeleid is erop gericht deze acties en projecten optimaal op mekaar af te stemmen en op een inclusieve manier de gehele bevolking tot participatie te stimuleren.
- 8 Realisatie van vooropgestelde acties, doelen en projecten. Onthaalbeleid, taalbeleid, lokale integratiegesprekken, inburgeringscoaches en toeleiders, onthaal van nieuwe inwoners, taalstimulering en creëren van bijkomende oefenkansen Nederlands, de ondersteuning van het lokale verenigingsleven, onderwijsondersteunende maatregelen, jeugd-, sport- en cultuurparticipatie, welzijn, gezondheid, preventie, huisvesting, milieu, sociale cohesie, veiligheid zijn voorbeelden van mogelijke onderdelen van het te realiseren gemeentelijk integratiebeleid in maximale samenwerking met het werkveld (hoofdstuk 6).
- 9 Rapportering, bijsturing en evaluatie van de behaalde resultaten binnen de Beheers- en Beleidscyclus.

B GEMEENTEN ZONDER INTEGRATIEDIENST/INTEGRATIESUBSIDIE:

Een meer inclusieve beleidsaanpak in 7 stappen

- 1 Ook als gemeente in de Rand die (voorlopig) niet in aanmerking komt voor een integratiesubsidie wordt u geconfronteerd met de stijgende druk vanuit Brussel en de toenemende internationalisering. U kan er als lokaal bestuur voor kiezen via afstemming van bestaande middelen en afspraken met reguliere voorzieningen toch een bewuster integratiebeleid te voeren. Immers wat niet is, kan komen. Evoluties gaan soms snel. De voorbije zes jaar kende een deel van de randgemeenten een verdubbeling van de internationale aanwezigheid. De druk op de gemeentelijke voorzieningen vraagt dan al snel om een afgestemd beleid. Een duidelijke toewijzing van de bestuurlijke en administratieve bevoegdheden inzake integratie kan een eerste voorbereidende stap zijn.
- 2 U staat aan het begin van een (waarschijnlijk) eerste Beleids- en Beheerscyclus volgens het zogenaamde BBC-decreet. Ook van een gemeentelijk integratiebeleid kan in deze beleidsplanning werk worden gemaakt. Zelfs zonder bijkomende subsidiering kan via een inclusieve benadering en in samenwerking met de door Vlaanderen gefinancierde diensten en organisaties, werkzaam op uw grondgebied, toch al werk worden gemaakt van een lokaal integratiebeleid.

- 3 U vertrekt vanuit een grondige analyse van de lokale situatie. De integratiemonitor levert per gemeente een rapport met duidelijk zicht op aantallen en informatie over de instroom van nieuwkomers, anderstaligen, minderjarigen, gegevens rond tewerkstelling, onderwijs, inburgering, Het PRIC en het Provinciaal Steunpunt Sociale Planning leveren bijkomend cijfermateriaal en ondersteunen desgewenst bij het analyseren van de cijfers. U kan de inwoners van vreemde origine van uw gemeente betrekken in het inspraak- en bevragingproces.
- 4 Als gemeente voert u de lokale regie inzake het integratiebeleid. Regionale actoren met een opdracht naar het grondgebied (bv. CAW en andere welzijnspartners, gezondheidszorg, CGGZ, CBE en RISO, Integratie en Inburgering, ...) kunnen in de mate van het mogelijke worden aangesproken rond lokale noden en oplossingen. Vanuit uw lokale regierol bent u als lokaal bestuur het beste geplaatst om de lokale noden aan te geven. Dit kan resulteren in gemeenschappelijke acties, afspraken of zelfs samenwerkingsovereenkomsten afhankelijk van de beschikbare werkingsmiddelen van deze regionaal georiënteerde en bovenlokaal gefinancierde organisaties.
- 5 Afstemming en integrale aanpak: de meeste gemeenten ondernemen al meerdere acties binnen de gekozen beleidsdomeinen zonder daarom van een specifiek integratiebeleid te spreken. Een integratiebeleid is erop gericht via intern en extern overleg deze acties en projecten optimaal op mekaar af te stemmen en op een inclusieve manier de gehele bevolking tot participatie te stimuleren.
- 6 Uitvoering van de geplande beleidsacties. Via intern overleg en samenwerking, ondersteund door de partners vermeld in deze publicatie, kan er toch werk worden gemaakt van een gemeentelijk afgestemd integratiebeleid. Het gemeentelijk onthaal van nieuwe inwoners, een gemeentelijk taalbeleid, lokale integratiegesprekken, de inzet van inburgeringscoaches en toeleiders, taalstimulerende activiteiten en het creëren van bijkomende oefenkansen Nederlands, de ondersteuning van het lokale verenigingsleven, zijn voorbeelden van acties die, op voorwaarde van een realistische inschatting en binnen de mogelijkheden van de inzetbare tijd en middelen toch in de loop van een beleidscyclus kunnen worden gerealiseerd.
- 7 Rapportering, bijsturing en evaluatie van de behaalde resultaten binnen de Beheers- en beleidscyclus van de gemeente zoals opgelegd door de Vlaamse regelgeving.

Hulp bij het opstarten van een integratiebeleid?

Neem contact op met het Provinciaal Integratiecentrum Vlaams-Brabant via www.vlaamsbrabant.be/pric. De website vermeldt ook extra tips en vormen.

2.4.

VORMINGEN

2.4.1. OMTRENT TAAL

DUIDELIJKE TAAL

Deze vorming, gegeven door het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, biedt oplossingen in uw communicatie met iemand die het Nederlands nog niet goed beheerst. Duidelijke taal is een hefboom waarmee u een gevoel van betrokkenheid en extra oefenkansen voor de anderstalige creëert.

Iedereen kan deelnemen aan vormingen duidelijke taal. Voor socio-culturele organisaties, schoolteams, kinderdagverblijven, bedrijven of andere sectoren, wordt de vorming op maat gegeven. Verder in deze pocket (6.1.) vindt u tips waarmee u alvast van start kan gaan. Tijdens de vorming ontvangt u heel wat nuttig materiaal.

Meer informatie?

www.huisvlaamsbrabant.be of tel. 016/26 76 42.

Een contactformulier is tevens te vinden op de website www.taalboulevard.be.

DUIDELIJKE TAAL IN AL UW PUBLICATIES?

Al vijf jaar lang brengt www.taalblad.be nieuwsberichten voor mensen die Nederlands leren, met speciale aandacht voor een heldere, verstaanbare taal. U kan gebruik maken van deze expertise om publicaties van uw organisatie vlot leesbaar en verstaanbaar te maken voor iedereen.

Via een vorming duidelijk schrijven wordt u geconfronteerd met teksten uit eigen publicaties. Taalblad leert u lezen zoals iemand die het Nederlands niet perfect beheerst. Op die manier worden duurzame technieken en richtlijnen aangeleerd om zinsbouw en woordkeuze te vereenvoudigen, zonder dat de tekst simplistisch wordt.

Ook bij Wablief kan u terecht voor een training duidelijk schrijven. Wablief heeft tevens een herschrijfdienst die folders, brochures, brieven, enz. herformuleert in duidelijke taal.

Meer informatie en/of inschrijven?

www.taalblad.be . Mail: info@taalblad.be , tel. 016 29 39 96

www.wablief.be. Voor meer uitleg of een vraag kan u mailen naar vraag@wablief.be.

VORMING ROND TAALBELEID

Door een taalbeleid uit te bouwen kan het bestuur op structurele en strategische wijze reageren op de taalsituaties die zich voordoen en zo de communicatie met anders- en Nederlandstalige inwoners en handelaars verbeteren. Maar hoe begint u hieraan?

*Hoe kan een taalbeleid eruit zien?
Welk positief effect kan een taalbeleid hebben?
Hoe kunt u een taalbeleid implementeren in de organisatie?
Wie betreft u erbij?
Hoe zorgt u ervoor dat dit gedragen wordt door alle betrokkenen?
Welke problemen kunt u aanpakken?
Wie kan u hierbij ondersteunen?*

De vorming taalbeleid, gegeven door het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, biedt een antwoord op deze vragen en reikt u bruikbaar materiaal aan.

Meer informatie?

www.huisvlaamsbrabant.be of tel. 016/26 76 42.

2.4.2. ROND KLANTGERICHTHEID EN TAALWETGEVING

KLANTGERICHT ONTHAAL VOOR ANDERSTALIGEN

Deze vorming gaat uit van het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) en legt vooral nadruk op het evenwicht tussen Klantgericht Werken en het respecteren van de Taalwetgeving. Naast een effectieve en efficiënte dienstverlening moet de gemeente rekening houden met de verwachtingen/behoefte/eisen van zowel de interne als de externe klant binnen de structuren van een overheidsinstelling met als doel een maximale tevredenheid voor alle partijen.

Het luik 'taalwetgeving' wordt verduidelijkt d.m.v. de bespreking van de standaardnorm (bijlage 3).

De vorming loopt over 12 uur. In overleg met het PIVO kan een gemeente zich voor 2 sessies gratis inschrijven (de vorming krijgt financiële ondersteuning van de Provincie Vlaams-Brabant)

Programma:

- Principes van klantgericht werken - communicatie
- Actief luisteren
- Begrip tonen
- De kunst van het vragenstellen
- Assertieve communicatie

Principes van omgangskunde

- Omgangskunde
- Omgaan met moeilijke mensen
- Praktische aanpak en oefeningen

Principes van taalwetgeving

- Standaardnorm (zie bijlage 3)
- Communicatietechnieken
- Omgaan met specifieke situaties

Praktische toepassingen

- Standaardoefeningen
- Veel voorkomende situaties
- Rollenspel en nabespreking

Waar wordt de vorming gegeven?

De vorming gaat steeds door op de gemeente, OCMW en/of Politie zelf, met respect voor de continuïteit van de organisatie.

Wie kan inschrijven?

- > Elke dienst van de gemeente, OCMW en/of Politie waarin medewerkers rechtstreeks (Face-to-Face) of onrechtstreeks (Tel en/of E-mail) in contact treden met de burger.
- > Leidinggevenden
- > Mandatarissen

Hoe inschrijven?

Bestuursschool, tel. 02/456 89 26, pivo.bestuursschool@vlaamsbrabant.be

Er is ook een specifiek aanbod voor mandatarissen. Neem hiervoor contact op met het Pivo of kijk op www.vlaamsbrabant.be/pivo.

2.4.3. ROND INTEGRATIE

VORMING VANUIT PRIC

Doelgroepen

De dienst diversiteit en gelijke kansen lanceert tweemaal per jaar een reeks infosessies, vormingscursussen en activiteiten voor:

- > Professionelen
- > Organisaties
- > Beleidsvoerders
- > Vrijwilligers
- > Andere geïnteresseerden

Onderwerpen

De onderwerpen zijn een brede waaier van thema's die verband houden met de doelgroepen waar deze dienst voor staat zoals:

- > Rechtspositie en tewerkstelling van etnisch culturele minderheden
- > Hulpverlening aan mensen in armoede
- > Werken met tolken
- > Omgaan met racisme
- > ...

DIVERSIDENTITEIT

In samenwerking met het Centrum voor Informatieve spelen (CIS) ontwikkelde de dienst diversiteit en gelijke kansen een informatief spel over diversiteit en kruispuntdenken.

Op de website www.vlaamsbrabant.be/pric vindt u een link met meer informatie over het spel en hoe u dit kan bestellen.

2.4.4. ERVARINGSUITWISSELING VIA HET PLATFORM VAN DE GEMEENTEN VAN DE VLAAMSE RAND

Op 20 juni 2005 werd door de provincie Vlaams-Brabant een Platform opgericht met gemeenten uit de Vlaamse Rand. Dit Platform werd opgericht om inhoudelijk te werken rond twee centrale aandachtspunten en dit in de meest brede vorm:

- > het vrijwaren en versterken van het Vlaams karakter in de Vlaamse Rand;
- > het onthaalbeleid naar anderstaligen en nieuwkomers.

Het Platform vergadert een 4-tal keer per jaar onder voorzitterschap van de gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant bevoegd voor het Vlaams karakter.

De gemeenten laten zich vertegenwoordigen door hun burgemeester en/of schepen bevoegd voor Vlaamse aangelegenheden. De dienst Coördinatie Vlaamse Rand van de Vlaamse gemeenschap, het kabinet van de minister van de Vlaamse Regering bevoegd voor de Vlaamse Rand en vzw 'de Rand' zijn tevens uitgenodigd op de bijeenkomsten van het Platform.

De bijeenkomsten van het Platform gaan door op wisselende locaties in de Vlaamse Rand.

De agenda wordt bepaald door het kabinet van de gedeputeerde bevoegd voor Vlaams karakter. Er wordt zoveel mogelijk ingespeeld op de beleidsactualiteit. Regelmatig worden ook sprekers uitgenodigd. Indien gemeenten of andere actoren bepaalde items willen agenderen wordt steeds getracht om hier zo maximaal mogelijk aan tegemoet te komen.

Indien op het Platform zelf zaken of kwesties worden aangekaart waar niet direct een passend antwoord op kan geformuleerd worden, wordt dit steeds via het verslag of via e-mail vanuit de provincie Vlaams-Brabant verder uitgeklaard.

In bijlage bevinden zich de "*beleidswijzer Vlaamse Rand*", zoals vastgelegd op het platform en het "*charter Platform van de gemeenten van de Vlaamse Rand*".

3

UW PARTNERS

3.1.

BIJ HET AANLEREN VAN DE NEDERLANDSE TAAL

HET HUIS VAN HET NEDERLANDS

Het Huis van het Nederlands is een vzw die anderstaligen helpt hun weg te vinden in het grote aanbod aan Nederlandse lessen. Het Huis staat open voor alle personen ouder dan 18 jaar die Nederlands willen leren of hun kennis van onze taal willen uitbreiden.

Het Huis heeft een volledig overzicht van alle cursussen Nederlands in de provincie Vlaams-Brabant. Het organiseert zelf geen lessen, maar verwijst anderstaligen door naar een van de taalscholen waar het mee samenwerkt. Wel wordt steeds zoveel mogelijk rekening gehouden met de mogelijkheden en de wensen van de anderstalige cursist. Er is een veelheid aan aanbod (voormiddag, namiddag, avond, 1,2,3,4 en 5 keer per week,...) en verschillende startmomenten in een jaar. De dienstverlening is objectief en bovendien volledig gratis.

Er zijn verschillende loketten en openingsuren verspreid over de hele provincie. Iedereen kan er altijd terecht voor vragen over Nederlandse cursussen, maar ook voor informatie over taalkampen, conversatiegroepen, taalstages enzovoort. Daarnaast begeleidt het Huis ook organisaties, bedrijven, lokale besturen, onderwijsinstellingen, enz. die willen werken aan een taalbeleid (2.3.1. en 6.1.).

Meer informatie?

www.huisvlaamsbrabant.be of tel. 016/26 76 42

VDAB

De opleidingen Nederlands die VDAB organiseert voor anderstaligen zijn **vervolgopleidingen**. Mensen komen pas in aanmerking als ze al 'basisnederlands' (= 'overlevingsniveau') spreken. Dit betekent dat ze niveau 1.1 behaald hebben.

Is dit niet het geval, dan moeten ze eerst '**basisnederlands**' leren:

- > hogergeschoolden kunnen hiervoor terecht in de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO), en
- > laaggeschoolden in de Centra voor Basiseducatie (CBE).

De VDAB-opleidingen Nederlands voor anderstaligen zijn kort, intensief, **taakgericht** en geïntegreerd. Er wordt vertrokken vanuit reële taalsituaties in de werkcontext, met als doel de drempel naar werk te verlagen en de anderstaligen te motiveren een job te zoeken.

VDAB heeft een heel gedifferentieerd aanbod opleidingen Nederlands voor anderstaligen. Ze worden onderverdeeld in 4 categorieën.

- 1 Nederlands op de opleidingsvloer:** Taalondersteuning voor anderstaligen die een beroepsopleiding aan het volgen zijn.
- 2 Schakelopleidingen:** Taalondersteuning voor anderstaligen die een beroepsopleiding willen volgen of werk willen zoeken. Er zijn schakelopleidingen voor diverse sectoren: de secundaire sector, de tertiaire sector, de sociale sector en de polyvalent verzorgende.
- 3 Werkstage en IBO (Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming) met taalondersteuning**
- 4 Nederlands op de werkvloer:** Taalondersteuning voor anderstaligen die al aan het werk zijn en bepaalde problemen ervaren, omdat ze het Nederlands onvoldoende onder de knie hebben. De taalopleiding is op vraag van de werknemer, vindt plaats in de organisatie tijdens de werkuren en is op maat. De training wordt geïntegreerd in de gewone werktaken.

U kan de opleiding Nederlands op de werkvloer ook combineren met een korte **communicatie-module: HELP** (Hoe Efficiënt Luisteren en Praten met anderstaligen). Hierbij krijgt het Nederlandstalig personeel tips over hoe best te communiceren met anderstalige medewerkers.

Tot slot kunnen alle werknemers die in Vlaanderen of in het Brusselse gewest wonen, gebruik maken van de opleidingcheques van de Vlaamse overheid. Wel moet de gekozen opleiding georganiseerd worden door een instelling die erkend wordt in Vlaanderen.

Bijkomende voorwaarde is dat het volgen van de opleiding bijdraagt tot uw inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Werknemers die lessen Nederlands als tweede taal volgen, komen hiervoor dus in aanmerking.

Meer informatie?

Wil u meer weten over de opleidingen Nederlands voor anderstaligen? Neem contact op met het competentiecentrum in uw buurt: www.vdab.be/competentiecentra.

Meer uitleg over de opleidingscheques vindt u op www.vdab.be/opleidingscheques.

3.2.

OP VLAK VAN TAALPROMOTIE EN TAALBELEID

COORDINATIE VLAAMSE RAND

De Vlaamse overheid wil het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand versterken en de leefbaarheid en levenskwaliteit van de verschillende gemeenten bevorderen. Tegelijk wil ze anderstaligen in de regio zoveel mogelijk stimuleren om deel te nemen aan het Nederlandstalige sociaal-culturele leven. Om beide doelen te realiseren verleent de Vlaamse overheid subsidie aan gemeentebesturen, jeugd- en sportclubs, lokale verenigingen, e.d. voor de oprichting en uitbouw van lokale initiatieven. Een subsidieformulier kan u downloaden op de website www.vlaamserand.be/subsidies.php.

Zelf tracht de Vlaamse overheid deze doelstellingen ook te realiseren via een 3-maandelijkse verzending van de brochure "Welkom in de Vlaamse Rand" aan alle nieuwkomers in de Rand. Ook nieuwe bedrijven in de Vlaamse Rand ontvangen een onthaalfolder die wijst op het Nederlandstalige karakter van de regio. U kan een gratis exemplaar van deze folder via mail aanvragen. Aan anderstaligen die een cursus Nederlands volgen worden 3 Randuitcheques (een soort cultuurcheque) overhandigd waarmee kan betaald worden in alle culturele centra in de Vlaamse Rand.

Vanuit de doelstellingen van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) biedt de Vlaamse overheid de kans om een subsidie aan te vragen aan **gemeenten uit de Vlaamse Rand**. De voorwaarde is dat het een project betreft waardoor kan gewerkt worden aan het behoud van het sociale weefsel en de versteviging van het Nederlandstalige en groene karakter.

Meer informatie?

www.vlaamserand.be of mail naar rand@vlaanderen.be.

VZW 'DE RAND'

Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt.

Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat:

- > sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren;
- > dienstverlening en informatie aan te bieden;
- > maatschappelijke participatie te stimuleren.

Vzw 'de Rand' werkt voor de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand, met een bijzondere klemtoon op de zes facilititeitengemeenten. De Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant subsidiëren 'de Rand'.

Vzw 'de Rand' werkt in de 'brede rand' anders dan in de zes facilititeitengemeenten. In de zes doet 'de Rand' eerstelijnswork op het vlak van cultuur, jeugd en sport. In de dertien andere randgemeenten doen de gemeentebesturen dat zelf. Vzw 'de Rand' werkt er aanvullend en ondersteunt de gemeenten op het gebied van 'taalpromotie'. Alle bestaande initiatieven van de vzw vindt u terug op www.derand.be of mail naar info@derand.be.

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

Net als de Vlaamse overheid verleent ook de provincie subsidies aan projecten die het Vlaams karakter van de provincie Vlaams-Brabant benadrukken. Activiteiten, projecten,... die specifiek tot doel hebben het Vlaams karakter van de regio te beklemtonen, de gemeenschapsopbouw en de integratie van anderstaligen te bevorderen en het gebruik van het Nederlands bij alle inwoners in onze provincie te stimuleren.

De activiteiten en projecten moeten plaatsvinden op het grondgebied van de provincie Vlaams-Brabant en minstens beantwoorden aan één van de volgende criteria:

- > georganiseerd worden in één van de zes gemeenten met taalfaciliteiten in de Vlaamse Rand;
- > georganiseerd worden onder de noemer "Feest van de Vlaamse gemeenschap" en dit tussen 20 juni en 20 juli. Voor dit criterium is het belangrijk dat er sprake is van een bovenlokale uitstraling;
- > de integratie van anderstaligen in de provincie Vlaams-Brabant beogen via: het ontwikkelen van methodieken, het organiseren van activiteiten gericht op taalstimulering en gebruik van het Nederlands, het bevorderen van de maatschappelijke participatie van anderstaligen, het creëren van ontmoetingsmomenten tussen anderstaligen en Nederlandstaligen,...

Deze subsidie is bedoeld voor lokale besturen, organisaties of feitelijke verenigingen die verantwoordelijk zijn voor en de kosten dragen van een project dat het Vlaams karakter van de provincie Vlaams-Brabant benadrukt.

Wie voor subsidiëring in aanmerking wenst te komen, moet een aanvraag indienen bij het provinciebestuur van Vlaams-Brabant, Provincieplein 1 te 3010 Leuven. Er worden drie indieningsdata bepaald: 15 april, 15 september en 15 december. Bovendien dient de aanvraag **minstens drie maanden voor de aanvang** van het project te worden toegestuurd (de postdatum geldt als bewijs) of afgegeven tegen ontvangstbewijs. Het subsidiereglement vindt u op de website van de provincie Vlaams-Brabant.

Meer informatie?

www.vlaamsbrabant.be/vlaamskarakter of mail naar vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be.

HUIS VAN HET NEDERLANDS

Het Huis van het Nederlands ontwikkelde nuttige expertise en tips (6.1.) voor de realisatie van een geïntegreerd taalbeleid (2.3.1.). Met de nodige ondersteuning en gewenste vormingen (2.4.1.) helpt het Huis u op weg naar een goed onderbouwde aanpak op maat van uw gemeente.

Meer informatie?

www.huisvlaamsbrabant.be of tel. 016/26 76 42

KIND EN GEZIN

Vanuit haar missie om elk kind zoveel mogelijk kansen tot ontwikkeling te bieden, is taalstimulering en omgaan met meertaligheid een aandachtspunt voor Kind en Gezin. Met de medewerking van een aantal experts ontwikkelde Kind en Gezin hierover een visietekst, waarin de thuistaal en het Nederlands een evenwaardige plaats krijgen. Deze tekst evenals concrete adviezen en tips over taalstimulering en meertaligheid vindt u op de website www.kindengezin.be.

Kind en Gezin tracht ouders te informeren over het belang van taalstimulering en taalactiviteiten thuis en schenkt ook aandacht aan ouders die over onvoldoende taalvaardigheden beschikken door de inzet van pictografisch beeldmateriaal, met name *Kind in Beeld*. De DVD Het verhaal van taal toont concrete voorbeelden aan begeleiders die de taalontwikkeling van jonge kinderen willen ondersteunen, in de context van meertalige kinderopvang.

3.3.

OP VLAK VAN INTEGRATIE

HET INTEGRATIEBELEID VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De Vlaamse overheid streeft een maatschappijmodel na waarin mensen samenleven op grond van gelijkwaardigheid, binnen een gemeenschappelijk kader van normen en waarden en met respect voor ieders eigenheid. Het einddoel ervan is een actieve participatie van iedereen aan de Vlaamse samenleving en het creëren van een voldoende sociale samenhang in die samenleving.

Om de uitvoering van het integratiebeleid op het terrein te ondersteunen, subsidieert de Vlaamse overheid integratiecentra en integratiediensten en een Vlaams expertisecentrum Migratie en Integratie.

Het integratiebeleid moet in de eerste plaats gevoerd worden op het lokale niveau, waar oude en nieuwe Vlamingen samenleven. Lokale besturen hebben een belangrijke rol als regisseur van het integratiebeleid op hun grondgebied. Lokale besturen kunnen een erkenning en subsidiëring aanvragen bij de Vlaamse overheid om een integratiedienst op te richten. Integratiediensten zorgen voor de toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten en de andere voorzieningen op het grondgebied voor iedereen en in het bijzonder voor de specifieke doelgroepen van het integratiedecreet, bevorderen de participatie van de doelgroepen aan het beleid en nemen initiatieven om het harmonieus samenleven in diversiteit tussen alle burgers te bevorderen.

Met het oog op een verhoging van de efficiëntie en de effectiviteit binnen de sector, het verminderen van de planlast en de verduidelijking van de regierol van de lokale besturen, overweegt de Vlaamse overheid momenteel **een hervorming van de sector**. De veranderende regelgeving en de nieuwe structuur met o.a. PRIC, Provinciaal Onthaalbureau en PASTA (6.1) kan worden opgevolgd via www.integratiebeleid.be.

INBURGERINGSTRAJECTEN

Inburgering is bedoeld voor vreemdelingen die zich in Vlaanderen of Brussel komen vestigen. Ook bepaalde Belgen van vreemde herkomst behoren tot de doelgroep van inburgering. Er bestaan 2 soorten trajecten.

Het primaire inburgeringstraject bestaat uit:

- > een *cursus maatschappelijke oriëntatie*. Dat is een kennismaking met de Vlaamse en Belgische samenleving.
- > een basiscursus *Nederlands als tweede taal*.
- > *loopbaanoriëntatie*. Dat is begeleiding naar het vinden van werk of studies en het aanbod aan cultuur en vrije tijd.
- > *trajectbegeleiding*. Dat is een individuele begeleiding van de inburgeraar.

Het secundaire inburgeringstraject

Inburgeraars kunnen tijdens het secundaire traject de keuze die ze tijdens het primaire inburgeringstraject gemaakt hebben om te gaan werken of verder te studeren, vormgeven. Zo kan de inburgeraar een beroepsopleiding of een opleiding tot zelfstandig ondernemerschap volgen. Daarnaast kan hij ook vervolgcursussen Nederlands als tweede taal volgen en verder studeren. In tegenstelling tot het primaire traject, wordt het secundaire traject niet door het onthaalbureau georganiseerd maar wordt het aangeboden door de reguliere voorzieningen.

Meer informatie over deze inburgeringstrajecten vindt u op de website www.inburgering.be

DE LOKALE INBURGERINGS- EN INTEGRATIEMONITOR

De lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIM) is een set van omgevingsindicatoren die het lokale inburgerings- en integratiegebeuren in kaart brengt. De LIM biedt de lokale besturen betrouwbare cijfergegevens ter ondersteuning van hun integratiebeleid.

U vindt de Inburgerings- en Integratiemonitor op de webpagina lokale statistieken van de Studiedienst van de Vlaamse Regering www.lokalestatistieken.be.

HET PROVINCIAAL INTEGRATIECENTRUM

Het PRIC Vlaams-Brabant heeft de decretale opdracht gemeenten in hun werkingsgebied te ondersteunen bij de opmaak en realisatie van een lokaal integratiebeleid.

Het PRIC ondersteunt gemeenten op maat en in functie van de uitvoering van het Integratie-decreet. Deze ondersteuning kan zijn: het geven van beleidsinstrumenten (cijfers, regelgeving, methodieken) en (beleids-)advies. Het PRIC ondersteunt de gemeenten ook bij de praktische realisatie van dit lokaal integratiebeleid. Deze ondersteuning gaat van het ter beschikking stellen van thematische expertise, goede praktijkoplossingen op maat van de gemeente, over het samen uitwerken van te realiseren acties en activiteiten tot het gezamenlijk opzetten van projecten en processen.

Meer informatie vindt u op www.vlaamsbrabant.be/pric.

3.4.

OP VLAK VAN WERK

Met een **diversiteitsplan** ontwikkelen ondernemingen, organisaties en lokale besturen een HR-beleid met bijzondere aandacht voor diversiteit. In zo'n plan bepaalt het bestuur zelf welke acties het wenst te ondernemen om te werken aan instroom, doorstroom en het behoud van medewerkers met specifieke aandacht voor kansengroepen. Ook taalacties zoals Nederlands op de werkvloer, ontwikkelen van een taalbeleid, hertalen en visualiseren van werkdocumenten, enz. kunnen opgenomen worden in een diversiteitsplan.

Lokale besturen die willen werken aan een dergelijk divers personeelsbeleid kunnen hiervoor een **subsidie** aanvragen bij de Vlaamse overheid. Bovendien helpt het Erkend Regionaal Samenwerkingsverband (ERSV) u graag op weg. De projectontwikkelaars van uw regio (RESOC Halle-Vilvoorde, RESOC Leuven) ondersteunen u GRATIS bij de opmaak en uitvoering van uw diversiteitsplan. Zij geven advies, maken u wegwijs in het aanbod van vorming en begeleiding en reiken goede praktijken aan.

Meer informatie?

Vlaamse overheid: www.werk.be/online-diensten/diversiteitsplannen

ERSV Vlaams-Brabant: www.ersvvlamsbrabant.be

4

DE SAMENLEVING SENSIBILISEREN

Heel wat andere actoren binnen uw gemeente worden, al dan niet dagelijks, geconfronteerd met meertaligheid en diversiteit. Hiermee leren omgaan op gepaste en doeltreffende wijze vergt vaak een grondige mentaliteitswijziging. Bij de uitwerking en uitvoering van een geslaagd taalbeleids-, integratie- en promotieplan is het dan ook van groot belang dat u de hele samenleving betreft. Werk vanuit uw bevoegdheid zoveel mogelijk horizontaal en creëer een draagvlak via overleg met collega's bevoegd voor onderwijs, wonen, middenstand, enz.

In hoofdstuk 6 vindt u concrete acties en tips bestemd voor diverse doelgroepen binnen de samenleving. Als gemeente bent u de drijvende kracht die de samenleving kan aanmoedigen in het omgaan met meertaligheid en haar de weg kan tonen naar beschikbare expertise.

- > **De school:** hoe gaan scholen in uw gemeente om met meertaligheid? Worden ouders van anderstalige kinderen voldoende geïnformeerd over het aanbod aan Nederlandse lessen? Wordt huiswerkbegeleiding op school ingericht voor anderstalige ouders?
- > **Het verenigingsleven:** zijn clubs en organisaties op de hoogte van de expertise die vzw 'de Rand' en de Provincie Vlaams-Brabant aanreiken? Nemen sportclubs en jeugdbewegingen deel aan vormingen i.v.m. meertaligheid?
- > **De middenstand / vrije beroepen:** probeert u handelaars, artsen, notarissen, enz. te sensibiliseren om Nederlands te gebruiken? Organiseert u, binnen uw gemeente, een *Week van de anderstalige klant*? Weten werkgevers hoe ze kansen kunnen creëren voor anderstaligen opdat die hun Nederlands kunnen oefenen op de werkvloer?
- > **De burger:** maak van de Nederlandstalige inwoner uw partner in uw taal- en integratiebeleid door te werken met een soort peter- en meterschap voor de (anderstalige) nieuwkomer.

Naast informeren over bestaande acties kan u ook zeer gerichte **sensibiliseringscampagnes** voeren. Neem bijvoorbeeld het straatbeeld in uw gemeente: de naamgeving van winkels, de taal die personeelsleden of ouders aan de schoolpoort gebruiken, reclameboodschappen kunnen 'ontnederlandsing' in de hand werken. In dergelijk geval kan u de burger / lokale handelaar door middel van een diplomatische, vriendelijke brievenactie bewust maken van het Nederlandstalige karakter van uw gemeente. U kan ook preventief handelen en, naast de bestaande onthaalfolder van de Vlaamse overheid, een eigen onthaalpakket voor nieuwe bedrijven ontwerpen. (Bijlage 4 of mail naar rand@vlaanderen.be voor een gratis exemplaar)

Een goed taal- en integratiebeleid (2.3.1. en 2.3.2.) werkt vanuit verschillende invalshoeken. Blijf echter wel realistisch in uw verwachtingen. U bent de vragende partij en een charter is niet afdwingbaar, maar u kan mooie resultaten boeken wanneer u een vriendelijke, open toon hanteert.

5

DE ANDERSTALIGE INWONER MOTIVEREN

WIE IS "DE ANDERSTALIGE INWONER"?

De publicatie *Internationalisering van de Vlaamse Rand*^{XIX} van de Studiedienst van de Vlaamse Regering leert dat de bevolking in de Vlaamse Rand in 2009 samengesteld was uit 114 verschillende nationaliteiten. Ook cijfers uit het onderwijs tonen aan dat deze regio steeds meer kinderen telt met als thuistaal 'niet-Nederlands'. Hoewel veel anderstaligen het Frans gebruiken als tweede taal is de internationalisering van de Rand duidelijk in opmars.

HOE BEREIKT U ZO'N DIVERS PUBLIEK?

Al deze mensen hebben een eigen cultuur en een eigen moedertaal, met daarbij 1 overeenkomst: ze zijn een vreemdeling in een regio waar Nederlands de omgangstaal is. Taal hoeft dus geen barrière te vormen, maar kan in tegendeel net gebruikt worden als bindende factor, als datgene wat samenhang brengt in de grote diversiteit.

Hoe krijgt u nu de Nederlandse taal verkocht als een belangrijk element in het proces van sociale integratie? Een positief geschreven en op maat gemaakt **onthaalpakket voor nieuwe inwoners** laat alvast een goede indruk na. Bij een dergelijke, éénmalige actie kan u gerust een andere taal gebruiken om de nieuwkomer te laten kennismaken met uw gemeente, de werking van de diensten en hem/haar de weg te tonen naar bijvoorbeeld lessen Nederlands (6.2.1). Ook informatie over de lokale scholen, verenigingen, sportclubs en taalstages voor anderstalige kinderen (6.2.2.) is nuttig. Daarnaast kan u verwijzen naar de website van de gemeente, het Huis van het Nederlands, taalblad, vzw 'de Rand', en andere websites die de anderstalige oefenmateriaal bieden (hoofdstuk 6). Tot slot bent u vrij om extra materiaal toe te voegen naargelang de behoeften van de nieuwkomer zoals de pictogrammenboekjes van vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant of de zakwoordenboekjes van het Huis van het Nederlands Brussel.

Misschien heeft uw gemeente al een inhoudelijk goed uitgewerkt onthaalpakket, maar twijfelt u of iedere ontvanger de verwoording wel begrijpt. In dit geval kan u beroep doen op de tips rond duidelijke taal van het Huis van het Nederlands of op de herschrijfdienst van taalblad of wablieft (hoofdstuk 6 en 2.4.1.). Wie ter verduidelijking van de boodschap gebruik wil maken van pictogrammen, in het onthaalpakket of aan het onthaal van de gemeente zelf, kan hiervoor terecht op www.sclera.be.

Een **onthaaldag** is een andere efficiënte manier om nieuwe inwoners te laten kennismaken met de geplogenheden binnen de gemeente en hen te laten proeven van de charmes die de regio te bieden heeft.

Ook de gemeentelijke website en het infoblad zijn doeltreffende kanalen om nieuwkomers en/of of anderstaligen te bereiken. Een vaste rubriek kan veel nuttige informatie omvatten:

- > een verwijzing naar het Huis van Nederlands
- > evenementen binnen de gemeente waaraan de anderstalige kan deelnemen (bv. een festival) en/of opgezet om integratie te bevorderen (bv. huiswerkbegeleiding voor anderstalige ouders).
- > Projecten van partners (hoofdstuk 6) zoals BabelTuur en Babelkous voor anderstalige kinderen, café combiné, de *week van de anderstalige klant*.

Welke aanpak u ook kiest, vertrek ook hier van realistische verwachtingen. Ga er gerust van uit dat veel anderstaligen weldegelijk Nederlands willen leren of reeds een cursus volgen. Alleen vergt dit leerproces heel wat inspanning en tijd zowel van de Nederlandstalige als van de 'Nederlandsonkundige'. De anderstalige heeft moed nodig om in een volle winkel een vraag in het Nederlands te stellen, de verkoper moet geduldig zijn en niet overschakelen naar een andere taal.

Creëer dus voldoende oefenkansen (hoofdstuk 6), sta stil bij de noden van de doelgroep en werk, voor alle betrokken partijen steeds met positieve feedback.

6

CONCRETE ACTIES

6.1.

HET NEDERLANDSTALIGE KARAKTER EN DE INTEGRATIE VAN ANDERSTALIGEN ONDERSTEUNEN?

Dit hoofdstuk biedt een overzicht van bestaande projecten, opgedeeld volgens doelgroep. Het eerste deel omvat acties waarmee de gemeente, het verenigingsleven, de Nederlandstalige winkelier, e.d. aan de slag kunnen. Het tweede deel is een oplistings van projecten die de anderstalige helpen bij het leren van de Nederlandse taal. De instrumenten zijn nuttig voor de lesgever NT2 en kunnen, als oefenmateriaal, door de anderstalige gebruikt worden. Als gemeente kan u zelf zorgen voor de verspreiding van de boekjes, de bekendmaking van websites, e.d. en zodoende de anderstalige meer oefenkansen bieden.

Omdat het bestaande aanbod zeer uitgebreid is, vindt u achteraan dit hoofdstuk een schematische weergave van de verschillende projecten met de daarbij horende doelgroep.

Wie een taal leert, kan deze best zoveel mogelijk spreken. Toch is, voor mensen die Nederlands aan het leren zijn, de drempel om naar Nederlandstalige activiteiten of voorstellingen te gaan, nog nét iets te hoog. Soms omdat ze niet goed durven, soms omdat ze het aanbod gewoon nog niet kennen. Het loont dan ook de moeite om voor hen een aanbod op maat te creëren, als een opstapje naar bestaande oefenkansen.

Op de website www.taalboulevard.be geven het Huis van het Nederlands en vzw 'de Rand' praktische tips rond bestaande oefenkansen en tips om zelf oefenkansen te creëren.

TIPS DUIDELIJKE TAAL

Nederlandstalige inwoners en werknemers, handelaars van de gemeente spelen een grote rol in het integratieproces van anderstaligen. Vraag hen dan ook om mensen die Nederlands leren of geleerd hebben te helpen door geduldige gesprekspartners te zijn.

Vzw 'de Rand' en het Huis van het Nederlands geven alvast tips aan al wie anderstaligen wil helpen als die hun Nederlands willen oefenen.

Handelaars, dokters, sportclubs, enz. die de anderstalige willen helpen oefenen, kunnen zich inschrijven op www.oefenhierjenederlands.be. Ze krijgen dan een pakket toegestuurd met promotiemateriaal en tips en hun naam wordt toegevoegd aan de lijst van 'oefenadressen' op bovenvermelde website. Hoe meer oefenplaatsen een gemeente telt, hoe meer kansen anderstaligen krijgen om hun Nederlands te oefenen.

10 GOUDEN TIPS

1. Schakel niet te snel over op een andere taal.
2. Spreek langzaam en articuleer goed.
3. Gebruik gebaren die je uitleg ondersteunen.
4. Gebruik eenvoudige woorden en synoniemen.
5. Vermijd dialectwoorden.
6. Hertaal. Leg iets uit in andere woorden.
7. Geef de anderstalige de tijd om even te zoeken naar zijn of haar woorden.
8. Geef de Nederlandse vertaling van woorden die de anderstalige in een andere taal zegt. (Bv. "Kan ik hier iets poubette kopen?" – "Welke vuilniszakken heeft u nodig? Blauwe, groene of bruine?")
9. Wijz voorwerpen waarover je spreekt aan.
10. Zeg niet dat iets fout is, maar corrigeer op een positieve manier. (Bv. "In hoeveel stations stopt de trein?" – "In vijf stations.")

© Huis van het Nederlands 2010

KLARE TAAL RENDEERT

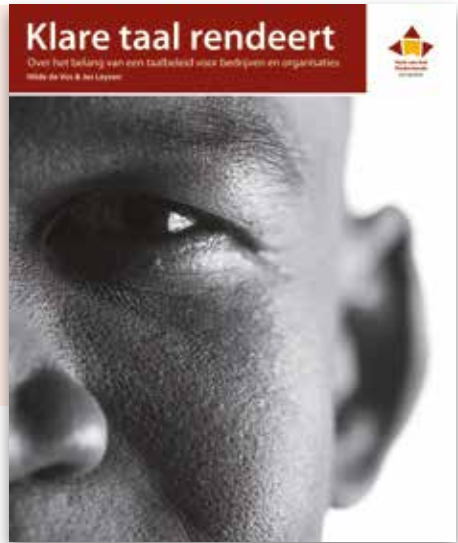
Deze website biedt concrete tips omtrent een taalbeleid in uw bedrijf of organisatie en omschrijft de verschillende, mogelijke stappen bij de uitwerking van een dergelijk beleid. U vindt er ook een antwoord op veel vragen over Nederlands leren.

- > Begrijpen anderstalige medewerkers u niet?
- > Mag u dialect spreken met een anderstalige medewerker?
- > Hoe kan u laagtaalvaardige werknemers meer betrekken bij overleg?
- > Weet u bij aanwerving niet of iemand voldoende Nederlands kent om een job goed te doen?
- > Zoekt u tips over duidelijk spreken en schrijven?

Een ander luik van de website focust zich op *klare taal* in de opleiding via tips, voorbeelden en instrumenten voor taal- en vakdocenten en iedereen die aan een taalbeleid wil werken.

Meer informatie?

www.klaretaalrendeert.be

DE WEEK VAN DE ANDERSTALIGE KLANT: EEN ACTIE VOOR HANDELAARS

De *Week van de anderstalige klant* is ontstaan vanuit de actie *Oefen hier je Nederlands*. Het is een laagdrempelig project met een uiterst positieve aanpak. Anderstaligen krijgen de kans om hun Nederlands te oefenen in de winkel om de hoek. De Nederlandstalige winkelluitbaters kunnen tonen dat anderstaligen gerust in het Nederlands iets kunnen bestellen bij hen, ook al maken ze soms fouten. Voor anderstalige nieuwkomers in een gemeente is het bovendien vaak een eerste kennismaking met de buurtwinkels.

Handelaars doen tijdens de Week van de anderstalige klant extra moeite om volwassen cursisten Nederlands te laten oefenen. De bedoeling van het project is om de cursisten in kleine groepjes een *oefenparcours* te laten afleggen. Ze voeren bij verschillende handelszaken een opdracht uit, zoals een interview met de uitbater, het zoeken van ingrediënten voor een fruitsalade, enz.

Het project hoeft echter niet beperkt te blijven tot anderstaligen die een cursus volgen. Via goed gekozen partners en promotiekanalen is het mogelijk om andere anderstalige inwoners van de gemeente te betrekken.

De Week van de anderstalige klant is een concept van vzw 'de Rand'. Het kwam tot stand in samenwerking met UNIZO, het CVO Sint-Donatus in Merchtem en het CVO Strombeek-Grimbergen.

Gemeenten of organisaties die zelf een Week van de anderstalige klant willen organiseren, vinden informatie in het draiboek van vzw 'de Rand' op www.derand.be/taalpromotie/wat. Gemeenten of organisaties in de Rand die na het lezen van het draiboek nog vragen hebben, kunnen terecht op info@oefenhierjeNederlands.be.

DVD: HOE KAN JE OMGAAN MET MEERTALIGHEID IN SPORTCLUBS?

Op en rond het sportterrein worden vaak veel talen gesproken. Wat doet een trainer als iemand de uitleg niet begrijpt of als een speler uitleg vraagt in een andere taal dan het Nederlands? De dvd toont hoe een voetbaltrainer bij de sportende jongeren het gebruik van het Nederlands kan stimuleren en hoe hij met meertaligheid kan omgaan.

Taalstimulering in sportclubs

Meertaligheid geeft weinig problemen tijdens het sporten. Sport is zelfs vaak een ideale activiteit om spontaan een taal te leren. Toch staan sportclubs niet altijd stil bij hoe ze tijdens hun sporttrainingen goed met meerdere talen kunnen omgaan.

Uit onderzoek blijkt dat een op vier gesprekken in de Nederlandstalige sportclubs in de Rand in een andere taal dan het Nederlands verloopt. De belangrijkste conclusie: meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse Rand is een feit. Die meertaligheid wordt doorgaans niet als een probleem ervaren. Toch blijkt er een behoefte aan stimulering van het Nederlands te bestaan. Het is bijvoorbeeld handig om tijdens de trainingen een gemeenschappelijke communicatietaal te hebben. Het kan ook klikjesvorming op basis van taal vermijden. Hoewel het sportieve het belangrijkste blijft, is het voor heel wat clubs niet altijd duidelijk hoe ze Nederlands een plaats kunnen geven tijdens de trainingen en wedstrijden. Hoe kan een club op een positieve manier met meertaligheid omgaan? Hoe komt een club tegemoet aan de verwachtingen van spelers en hun ouders om al sportend Nederlands te leren?

Materiaal

Een vormingspakket met een begeleidende dvd en een voetbalwoordenboekje ondersteunen de sportclubs in hun omgang met anderstaligen.

Het vormingspakket met dvd richt zich tot trainers, coaches en clubbestuursleden uit alle sporttakken. Sportjournalist Frank Raes geeft tekst en uitleg bij de beelden. Het meeste materiaal werd ontwikkeld in de voetbalclubs, maar de tips kunnen ook in andere sporttakken en tijdens andere activiteiten in de vrije tijd toegepast worden.

De dvd leert de trainers hoe ze het Nederlands kunnen gebruiken tijdens hun trainingen en hoe ze positief met anderstaligheid kunnen omgaan. Positief betekent dat het Nederlands de voertaal in de club is, maar dat het gebruik van andere talen niet wordt gesanctioneerd.

In het woordenboek staan alle typische voetbaltermen in het Nederlands. Het helpt de spelers de trainingen in het Nederlands te volgen. De trainers letten er zelf ook op dat ze enkel de termen uit het woordenboek gebruiken. Zo ontstaat een soort eenvormige voetbaltaal. Het woordenboek werd opgemaakt door vzw 'de Rand' samen met voetbalclub FC Asse-Zellik 2002 en het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO).

Dit materiaal bestellen kan via info@derand.be of vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be (dvd en woordenboek). Voor clubs uit Vlaams-Brabant zijn de boekjes gratis.

GIZI-BOEKJES: VOOR KLEUTERS IN DE SPORTCLUB

Met twee kijk- en voorleesboekjes over wat kleuters zoal beleven in de sportclub kunnen begeleiders van kleuterturnen en -zwemmen kinderen motiveren om te praten en te bewegen. De boekjes kunnen gebruikt worden tijdens en na sportactiviteiten voor kleuters.

Gizi, kijk ik sport! Gizi, kijk ik zwem!

Met het Gizi-project wil de Gezinssportfederatie Nederlands op een speelse en sportieve manier stimuleren bij kleuters in de gezinssportclubs met een aanbod watergevening en bewegingsopvoeding. Momenteel participeren veertien kleutersportclubs in tien Randgemeenten aan het project, met om en bij de achthonderd aangesloten kleuters.

De centrale figuur in de boekjes is Gizi, die tal van sportieve avonturen beleeft. De **boekjes** zijn ideaal om als begeleider mee aan de slag te gaan en kinderen te motiveren om te bewegen en kennis te maken met de taal, maar ze kunnen ook thuis gelezen en besproken worden. Voor de lesgevers zijn er **didactische kijkwijzers** die ze tijdens hun lessen kunnen gebruiken. De kijkboekjes en de kijkwijzers kaderen in het project *Taalstimulering in de sportclub. Spelenderwijs Nederlands leren* van vzw 'de Rand'.

Meer informatie?

Via www.derand.be en de partner Gezinssportfederatie www.gsf.be

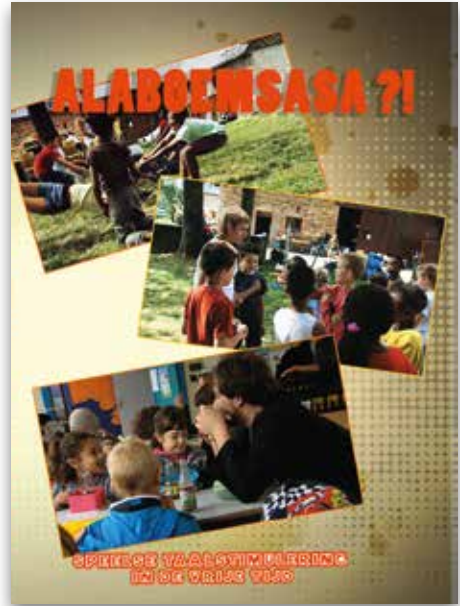
De boekjes kan u bestellen via info@derand.be of telefonisch op het nummer 02.456.97.85, de didactische kijkwijzers via de Gezinssportfederatie www.gsf.be.

DVD ALABOEMSASA: OMGAAN MET MEERTALIGHEID IN HET JEUGDWERK

Steeds vaker nemen anderstalige kinderen uit het Nederlandstalige onderwijs deel aan jeugdactiviteiten in het Nederlands, buiten de school. In het Nederlandstalige jongerenwerk in de Rand en Brussel worden vaak meerdere talen gesproken. Die meertaligheid wordt doorgaans niet als een probleem ervaren. Toch blijkt er een behoefte aan stimulering van het Nederlands te bestaan. Het is bijvoorbeeld handig om tijdens de activiteiten een gemeenschappelijke communicatie- en instructietaal te hebben, om kliekjesvorming op basis van taal te vermijden en alle kinderen een veilig en betrokken gevoel te geven.

Om speelpleinen, IBO's* en kinder- en jeugdorganisaties te ondersteunen in hun omgang met anderstaligen is er een vormingspakket met een begeleidende dvd en affiches met tips. Alaboemsasa?! leert op een positieve manier met meertaligheid omgaan.

Dvd

De dvd bevat beeldmateriaal van op speelpleinen, bij jeugdbewegingen en op taalstages. Thomas De Soete van Studio Brussel sprak de dvd in. De dvd dient als aanknopingspunt voor de uitwisseling van ideeën over taalstimulering en meertaligheid in je jongerenwerking. Hij geeft uitleg over taalstimulering en werken met meertaligheid in de volgende situaties: voor het spel, tijdens de speluitleg, tijdens het spel, tussendoor en bij het contact met de ouders.

Meer informatie?

Via www.derand.be of www.vlaamsbrabant.be/vlaamskarakter

Wilt u een dvd en het vormingspakket aanvragen, dan kan u contact opnemen met vzw 'de Rand' (info@derand.be) of met de provincie Vlaams-Brabant (vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be of tel. 016.267678).

*IBO: INDIVIDUELE BEROEPSOPLEIDING IN DE ONDERNEMING

TAALSPELER: OMGAAN MET MEERTALIGHEID OP SPEELPLEINEN

Heel wat **speelpleinen in de Vlaamse Rand** krijgen niet-Nederlandstalige kinderen over de vloer. Het project *Taalspeler* leert speelpleinen op een positieve manier om te gaan met die meertaligheid. De partner in dit project, de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) reikt verantwoordelijken, coördinatoren en animatoren van de speelpleinen methodieken aan om het gebruik van het Nederlands op een speelse manier te stimuleren.

De speelpleinen zijn er voor alle kinderen. In de Rand en Brussel speelt een mengelmoes van kinderen samen. Kinderen van verschillende leeftijden, met een verschillende sociale en culturele achtergrond, met andere interesses, met verschillende talen als moedertaal. Om met deze meertalige context om te gaan en het Nederlands als voertaal op de speelpleinen te ondersteunen, geeft Taalspeler tips en aandachtspunten voor de animatoren.

VDS ondersteunt de speelpleinen en geeft vormingen voor animatoren. Let op: ondersteunen is niet verplicht. VDS pleit ervoor om op het speelplein het Nederlands als een *speeltaal* te bekijken en niet als een *moettaal*.

Het ondersteunende materiaal van Taalspeler bestaat uit een visietekst, de DNA-brochure *Horen, Zien en Spelen*, sensibiliserende affiches met taaltips voor de animatoren, flyers met taaltips, een begeleidende map voor de speelpleinen, voorbereidingsfiches en een vorming.

Meer informatie?

Via vzw 'de Rand' www.derand.be of via de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) www.speelplein.net/taalspeler.

MATERIAAL VOOR DE NT2-LESSEVER

De marktkramers, een spel om de spreekdurf te vergroten

De *Marktkramers* wil de **spreekdurf** van (volwassen) NT2-cursisten (Nederlands als tweede taal, vanaf richtgraad 1.2 of A2 Waystage) vergroten.

Het is een groepsspel in twee delen: Gerommel op de markt en Kraam het uit. Het eerste deel is een simulatiespel dat de spreekangst van de spelers bespreekbaar wil maken. Deel twee stelt het werken aan spreekdurf centraal.

De *Marktkramers* biedt met deze twee spelen een flexibel pakket aan om te werken aan de spreekdurf. De begeleiders van het spel – NT2-docenten – kunnen het kneden naar hun wensen: ze kunnen het aanpassen aan de beschikbare tijd, aan het taalniveau van de spelers, Door op maat te werken, krijgt elke speler de kans om op zijn manier zijn grenzen te verleggen.

Van hier naar daar, een ontmoetingsspel

Van hier naar daar is een spel voor Nederlands- en anderstaligen. Het brengt mensen van een verschillende (taal)achtergrond samen en stimuleert wederzijds respect. De spelers ervaren de moeilijkheden en frustraties als iemand in een nieuwe cultuur terecht komt.

Het spel bestaat uit twee verschillende kaartspelen. De spelers moeten zo veel mogelijk kwartetten vormen. Ze ondervinden in verschillende stappen hoe moeilijk het is om nieuwe regels te leren.

Het spel kan zowel in (taal)gemengde praatgroepen of verenigingen als in NT2-klassen gespeeld worden, met een maximum van 30 spelers. Doordat het spel in het Nederlands gespeeld wordt, is het tegelijk een mooie oefenkans voor wie Nederlands leert.

Meer informatie

De *Marktkramers* en *Van hier naar daar* werden ontwikkeld door het Centrum Informatieve Spelen, op vraag van vzw 'de Rand'.

De Centra voor Volwassenenonderwijs, het Centrum voor Basiseducatie, VDAB en conversatiegroepen en Café Combinnes in de Rand hebben een exemplaar van beide spelen.

De spelen **inkijken of lenen in een van de centra van 'de Rand', de huizen van het Nederlands of het Taaluniecentrum NVT is gratis**. U kunt ook een exemplaar kopen voor 25 euro (exclusief verzendingskosten).

Kijk ook eens op www.derand.be/taalpromotie of mail naar info@derand.be

BREDE SCHOOLCONCEPT IN ZELLIKSE BASISSCHOLEN

De scholen in de Vlaamse Rand worden geconfronteerd met een sterk verhoogde instroom van anderstalige leerlingen. De basisscholen in Zellik werden als een van de eersten geconfronteerd met deze snelle evoluties. Het **aantal anderstalige leerlingen** steeg er tussen 2000 en 2005 tot **boven de 70%**. Leraars stonden er plots voor grote nieuwe uitdagingen en een aantal onder hen had het moeilijk met het geloof in het eigen pedagogisch project. Ook de Vlaamse ouders reageerden negatief, zagen de onmacht in de ogen van het personeel en stuurden hun kinderen massaal naar scholen buiten Zellik.

Toch lukt het om, onder regie van de gemeentelijke integratiedienst en via een nauwe samenwerking met de verschillende gemeentelijke diensten het OCMW, Centrum voor Basiseducatie, PRIC, PIN (Partners en Integratie), de onderwijsondersteuners, deze negatieve spiraal te doorbreken.

De sleutel tot dit succes zit in de **integrale aanpak**, het overleg en de afstemming tussen de partners. Er werden acties opgezet, zowel voor de leerkrachten (o.a. vorming en intervisie, praktijkondersteuning, ondersteuning inzake oudercommunicatie, huistaakbeleid,...) als voor de ouders (cursus NT2, responsabilisering, groepswerking naar thuisblijvende moeders, ouder-school communicatie, ondersteuning bij deelname oudercomité, schoolfeesten, fietsvriendinnen) en voor de leerlingen (beeldvorming, vrijetijdsparticipatie, buitenschoolse vrijetijdsactiviteiten, workshops deelnemende organisaties). Door binnen één proces te werken rond taalverwerving, taalstimulering, deskundigheidsbevordering bij de leerkrachten, ouderbetrokkenheid, vrijetijdsparticipatie,... werd opnieuw een positief klimaat geschapen. De leraars en scholen investeren, ouders participeren en voelen zich betrokken, de communicatie met de school verloopt vlotter. De lokale omgeving, haar organisaties en verenigingen werken mee aan het 'brede schoolconcept' en een meer positieve beeldvorming van de Zellikse scholen. Specifiek in het kader van Brede School kan een lokaal bestuur i.s.m. het PRIC zijn scholen ondersteunen bij het toepassen van deze methodiek: 'netwerken', integrale benadering' en 'het efficiënt inzetten van middelen'.

“MANAGERS VAN DIVERSITEIT”

De werking ‘Managers van diversiteit’ is in het leven geroepen in 2006. De Vlaamse overheid geeft daarmee een impuls aan initiatieven die het inburgeringsbeleid en het managen van diversiteit versterken.

Om in aanmerking te komen voor subsidies moeten de projecten meewerken aan een harmonieuze samenleving in diversiteit. Ze moeten voldoen aan de inhoudelijke prioriteit van de oproep voor dat jaar.

Voor wie?

- > lokale en provinciale besturen;
- > verenigingen met rechtspersoonlijkheid of verenigingen die erkend zijn door een openbare overheid, publieke of private instellingen, op individuele basis of in samenwerking met een openbare overheid;
- > privéondernemingen of bedrijven;
- > feitelijke verenigingen.

Wie een project mag indienen, hangt ook af van de focus van elke jaarlijkse oproep.

Het doel van de oproepen ‘Managers van Diversiteit’: organisaties, bedrijven en burgers in heel Vlaanderen op een experimentele basis stimuleren.

Meer informatie?

www.integratiebeleid.be/integratiebeleid

LOKALE INTEGRATIEGESPREKKEN

Lokale integratiegesprekken zijn een methodiek om nieuwe inwoners te informeren over de gemeente en te stimuleren tot deelname aan de lokale samenleving aanvullend op het Vlaamse Inburgeringsaanbod. Toeleiders in de diversiteit maken nieuwe inwoners wegwijs in de lokale samenleving, heel concreet en op maat van elke gemeente enerzijds en op die van de individuele inwoner anderzijds.

Er kunnen 4 thema’s aan bod komen tijdens een gesprek:

- > Informatieoverdracht: de gemeente bepaalt zelf welke informatie er wordt meegegeven in een onthaalmap.
- > Bevraging: er wordt met de inwoner nagegaan wat hij of zij verwacht van het wonen binnen de gemeente en welke kansen/knelpunten er zijn om een volwaardig inwoner te worden. Het bevragen van deze signalen kan een meerwaarde zijn voor de gemeente.
- > Sensibiliseren en responsabiliseren: anderzijds worden ook de verwachtingen van de gemeente meegedeeld aan de inwoner.
- > Toeleiding naar participatie: taalpromotie (Nederlandse lessen), onderwijs, vrije tijd, ondersteuning (welzijn, kinderopvang, tewerkstelling). De toeleider kan toeleiden maar ook wijzen op de verwachtingen van de diensten en verenigingen. Een goede uitleg betekent een ontlasting voor de reguliere diensten.

BEELVORMINGSCAMPAGNE OMGAAN MET ANDERSTALIGEN

Een integrale aanpak van de integratie van anderstaligen in uw gemeente betekent ook inzetten op het bewuster maken van de ontvangende lokale samenleving, haar verenigingen en individuele burgers. Veel te veel schakelt de ontvangende bevolking over naar de taal van de anderstaligen wanneer ze met hen in contact komen. De handelaar in zijn winkel, de buur in de straat, de ouder aan de schoolpoort, de teamgenoot in het voetbalteam, velen willen behulpzaam zijn, maar geven eigenlijk het verkeerde signaal. Mensen krijgen te weinig tijd en kansen om hun Nederlands te oefenen. Het overschakelen van de Vlaming heeft nog een bijkomend psychologisch effect: dit “polyglottisch” handelen wordt door de anderstalige al te vaak geïnterpreteerd als “mijn Nederlands is niet voldoende”. Zeker als blijkt hoeveel fouten de Vlaming zelf maakt bij het gebruik van die andere talen, verwacht hij de anderstalige veel te veel over zijn verstaanbaarheid in onze taal. Ook het op een positieve manier corrigeren van fouten bij anderstaligen, door bv. de zin correct te herhalen, zonder de fout te benadrukken, is nog altijd niet de algemeen aanvaarde manier van benaderen. Lokale besturen kunnen hier een actieve rol spelen. Door het aanbieden van vormingen rond communiceren met anderstaligen, het opzetten van sensibiliseringscampagnes voor de inwoners en hun verenigingen, acties in de adviesraden, handelaarsacties, participatieprojecten kan aan een bewuster omgaan met anderstaligen in het Nederlands worden gewerkt.

SOCIAAL TOLKEN EN VERTALEN

Als lokaal bestuur, gemeentelijke dienst, instelling, organisatie, integratiecentrum, e.d. kan u gebruik maken van de dienstverlening 'sociaal tolken en vertalen' en dit via:

- > het Kruispunt Migratie-Integratie. Dit is een onafhankelijke organisatie, gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, met de bedoeling expertise te ontwikkelen en uit te wisselen.
- > PaSTa (Provinciaal aanbod Sociaal Tolken en vertalen voor anderstaligen). Dit is de sociale tolk- en vertaaldienst van het Provinciebestuur Vlaams-Brabant. PaSTa organiseert op regelmatige basis vormingen omtrent werken met sociaal tolken.

Sociaal tolken en vertalen impliceert dat boodschappen getrouw en volledig overgebracht worden in een respectievelijk mondelinge en schriftelijke context: de welzijns- en gezondheidssector, onderwijs, openbare dienstverlening, enz. Op die manier wordt een kwalitatief dienstenaanbod gegarandeerd en wordt de hulpverlening voor anderstalige allochtonen toegankelijker gemaakt.

Wil u een sociaal tolk of vertaler inschakelen? Wil u meer weten over dit project?

- > Een uitgebreide brochure met antwoorden vindt u op www.kruispuntmi.be.
- > Informatie over en contactgegevens van PaSTa vindt u op de website van de Provincie Vlaams-Brabant www.vlaamsbrabant.be/pasta.
- > Een aanvullende telefonische tolkhulp wordt geboden door Ba-bel, de Vlaamse tolktelefoon, tel. 02-208 06 11.

TOELEIDERS

Openbare besturen en hulp- en dienstverleningsinstanties ervaren vaak moeilijkheden en drempels bij het **bereiken van nieuwkomers, vluchtelingen, etnisch-culturele minderheden**. Oorzaken hiervan zijn taal, onwetendheid of onbekendheid, nieuwe – soms bedreigende – situatie, andere cultuur of gewoonten,...

Toeleiders in de diversiteit kunnen diensten en organisaties helpen om de eerste drempels in het contact met etnisch-culturele minderheden weg te werken en hun toegankelijkheid te verhogen. Hiervoor worden etnisch-culturele minderheden zelf ingezet om contacten te leggen met de doelgroep, hen te motiveren, basisinformatie te geven en hen toe te leiden naar diensten, instanties of projecten.

Toeleiders in de diversiteit is een **methodiek** die diensten, organisaties en scholen helpt om hun werking af te stemmen op de etnisch-culturele diversiteit in de samenleving (=interculturalisering).

De toeleiders zelf zijn ervaringsdeskundigen met een diverse culturele en sociale achtergrond die worden opgeleid en tewerkgesteld om de sociale inclusie van openbare diensten en organisaties te bevorderen en om een brug te vormen tussen mensen van de doelgroep (= etnisch-culturele minderheden, vluchtelingen, nieuwkomers,..) en deze diensten.

Het project is een samenwerking van de **dienst diversiteit en gelijke kansen van de provincie Vlaams-brabant, vzw Pin en de OCMW's**.

Meer informatie?

PIN vzw (partners en Integratie): www.vzwpin.be/toeleiders/.

6.2.

WELKE PROJECTEN RICHTEN ZICH TOT
DE ANDERSTALIGE INWONER?

6.2.1. VOOR VOLWASSENEN

LESSEN NEDERLANDS

Ook al bestaat de bereidheid om een cursus Nederlands te volgen, toch vindt de anderstalige nieuwkomer niet altijd zijn/haar weg in het uitgebreide aanbod. U kan, als gemeente, hierbij een reikende hand bieden en de potentiële cursist doorverwijzen naar het Huis van het Nederlands.

Enkele veel gestelde vragen aan het Huis van het Nederlands:

Moet ik betalen voor een advies van het Huis van het Nederlands?

Neen, de dienstverlening is volledig gratis.

Kan ik in het Huis van het Nederlands een cursus volgen?

Neen, het huis organiseert zelf geen cursussen. Het zoekt samen met u een cursus in één van de scholen van de regio.

Ik spreek al een beetje Nederlands. Moet ik dan nog een basiscursus volgen?

Neen, u kan in het Huis van het Nederlands een niveaubepalingstest afleggen. Die bepaalt of u kan instappen in een hoger niveau.

Moet ik een afspraak maken als ik langs wil komen bij het Huis van het Nederlands

Meestal niet. Op de website www.huisvlaamsbrabant.be vindt u alle openingsuren. Tijdens die uren is het Huis doorlopend open en kan u gewoon langskomen. Soms moet u echter wel een afspraak maken maar dat ziet u dan duidelijk bij de openingsuren.

Waar kunnen kinderen jonger dan 18 jaar Nederlands leren?

Het Huis van het Nederlands werkt samen met scholen die onderwijs voor volwassenen aanbieden. Kinderen jonger dan 18 jaar die nog geen jaar in België wonen, kunnen terecht bij enkele middelbare scholen die speciale taalbaden aanbieden, de zogenaamde onthaalklassen (OKAN-klassen).

Hieronder ziet u een lijst van de scholen in Vlaams-Brabant die deze OKAN-klassen aanbieden.

Sint-Albertuscollege Haasrode

Geldenaaksebaan 277
3001 Heverlee
016 40 50 60

Provinciaal Instituut voor Secundair Onderwijs

Alexianenweg 2
3300 Tienen
016 81 45 11

Sint-Jozefsinstituut Betekom

Prof. Scharpélaan 23
3130 Betekom
016 56 96 44

Katholiek Instituut voor Technisch Onderwijs

Zennelaan 51-53
1800 Vilvoorde
02 251 34 28

Vzw 'de Rand' en sommige integratiediensten organiseren taalkampen en taalstages. Sommige Centra voor Volwassenenonderwijs schrijven jongeren vanaf 16 jaar in een cursus Nederlands in.

Ik ben eigenlijk niet geïnteresseerd in een cursus Nederlands in klasverband. Heeft het zin dat ik contact opneem met het Huis van het Nederlands?

Voor sommige mensen is een lespakket via zelfstudie inderdaad een oplossing. Maar voor veel mensen is deze aanpak minder aangewezen. Een taal leert u immers het beste door regelmatig te oefenen met anderen. U komt het best eens langs bij het Huis van het Nederlands om te zien of er binnen het aanbod toch geen cursus is die aan uw wensen en mogelijkheden voldoet.

Zijn er cursussen Nederlands in het weekend?

De meeste scholen organiseren hun cursussen op weekdays. Vaak kan u dan kiezen tussen een cursus in de voormiddag of in de avond. Er zijn ook een paar scholen die op zaterdag een cursus aanbieden. Meer info hierover krijgt u van de consultants van het Huis van het Nederlands.

Zijn er speciale cursussen voor mensen met een auditieve of visuele handicap?

Helaas niet. Het huidige aanbod bestaat enkel uit cursussen die in klasverband georganiseerd worden. Het aantal vragen naar een cursus Nederlands voor mensen met een auditieve of visuele handicap is vooralsnog te beperkt om een speciale groep op te richten met gespecialiseerde begeleiding.

CONVERSATIEGROEPEN

Vzw 'de Rand' organiseert drie conversatiegroepen. De conversatiegroepen zijn wekelijkse praatavonden voor mensen die al goed Nederlands spreken, maar graag wat meer oefenen. Wie wil deelnemen, moet een diploma van richtgraad 2.3 (B1 Threshold, module 2.3) hebben of slagen voor een niveautest. Het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant neemt de niveautesten af.

Een vaste Nederlandstalige begeleider leidt de gesprekken in goede banen. De deelnemers bepalen mee de gespreksthema's. Het gaat er ontspannen aan toe. Nu en dan gaan de deelnemers naar een film, luisteren ze naar een muziekvoorstelling, volgen ze een rondleiding in een museum ..., allemaal in het Nederlands.

Informatie en locatie:

- > Kraainem: GC de Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, maandag van 19.30 tot 21.30 uur, www.delijsterbes.be/nl/conversatiegroepen.
- > Wemmel: GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, dinsdag van 19.30 tot 21.30 uur, www.dezandloper.be/nl/conversatiegroepen.
- > Wezembeek-Oppem: GC de Kam, Beekstraat 172, woensdag van 19.30 tot 21.30 uur, www.dekam.be/nl/conversatiegroepen.

CAFÉ COMBINNE

Café Combinne is een praatcafé voor anderstaligen en Nederlandstaligen. Het is een ideale activiteit voor wie in een gemoedelijke omgeving Nederlands wil oefenen. De deelnemers kiezen zelf onderwerpen uit het dagelijkse leven. Nederlandstaligen die willen deelnemen en zodoende anderstaligen helpen oefenen, zijn zeker welkom. Inschrijven is niet nodig.

Café Combinne is een concept van volkshogeschool Arch'educ. Arch'educ zorgt voor de Nederlandstalige begeleiders. Vzw 'de Rand' zorgt voor de locaties en de promotie en trakteert de koffie, thee en het water tijdens de activiteit.

Informatie en locatie:

- > Dinsdag van 19.30 tot 22 uur:
café Het Labierint, Sint-Sebastiaanstraat 14, Linkebeek (gastheer: Michel)
- > Woensdag van 19.30 tot 22 uur:
taverne 't Binnenhof, Dorpsstraat, Sint-Genesius-Rode (gastvrouw: Rita)
- > Donderdag van 13.30 tot 15.30 uur:
gemeenschapscentrum de Muse, Kuikenstraat 4, Drogenbos (gastvrouw: Patricia of Isabel)
- > Donderdag van 19.30 tot 22 uur:
cafeteria de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik (gastvrouw: Anne, gastheer: Michel)

Arch'educ organiseert ook op andere locaties Café Combinne, in samenwerking met andere partners.

Kijk ook eens op www.cafecombinne.be.

BABYCAFÉ

In het Babycafé kunnen ouders met baby's en jonge kinderen wat bijpraten in het Nederlands, tips en ideeën uitwisselen en samen genieten van een kopje koffie met een koekje zonder dat ze kinderopvang moeten regelen.

Ook anderstaligen worden door onze gastvrouw opgevangen. Zij maakt hen op een ontspannende manier wegwijs en helpt hen met het Nederlands. Het is in ieder geval een leuke activiteit om kennis te maken met het Nederlands.

Regelmatig organiseert het Babycafé een andere activiteit, zoals paaseieren versieren, een muziekinitiatie of eerste hulp bij ongevallen. Een keer per maand kunnen de peuters turnen.

Wanneer?

Elke dinsdag van 9 tot 12 uur

Waar?

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik

Meer Informatie?

GC de Bosuil, 02 657 3179, info@debosuil.be
of via vzw 'de Rand': tel. 02 456 97 84

Het Babycafé is een organisatie van vzw 'de Rand' in samenwerking met de Gezinsbond en Kind & Gezin.

BIJT IN JE VRIJE TIJD

Bijt in je vrije tijd wil volwassen cursisten Nederlands kennis laten maken met plaatselijke Nederlandstalige verenigingen.

Het project werkt op twee manieren:

- > De drempel naar het activiteitenaanbod van plaatselijke Nederlandstalige verenigingen wordt verlaagd. De gemeenten kiezen samen met de deelnemende verenigingen een activiteit uit, waar cursisten Nederlands en andere anderstaligen aan kunnen deelnemen. Cursisten schrijven via hun leerkracht in, maar de activiteiten gebeuren niet in klasverband. Op die manier oefenen de cursisten ook buiten de klas hun Nederlands, in een ontspannen sfeer.
- > De verenigingen krijgen van het Huis van het Nederlands praktische tips over hoe ze op een duidelijke manier in het Nederlands kunnen communiceren met mensen die de taal nog aan het leren zijn.

Alle activiteiten zijn in duidelijk Nederlands uitgelegd in een boekje. Vzw 'de Rand' geeft het boekje aan alle cursisten Nederlands uit de regio. Ook de deelnemers van conversatiegroepen en Café Combinne krijgen een uitnodiging om mee te doen.

Meer Informatie?

- > Bijt in je vrije tijd in de Vlaamse Rand: info@bijtinjevrijetijd.be
- > Voor **NT2-lesgevers** in de Rand heeft het Huis van het Nederlands lesmateriaal ontwikkeld, zodat het project in de lessen Nederlands kan geïntegreerd worden. Meer informatie: info@bijtinjevrijetijd.be.
- > Vragen buiten de Rand: www.taalboulevard.be
- > *Bijt in je vrije tijd* is ontwikkeld naar het concept Bijt in Brussel van het Huis van het Nederlands Brussel. In de Vlaamse Rand zijn vzw 'de Rand' en het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant de organisatoren.
- > Gemeenten in de rand, die zelf 'Bijt in je vrije tijd' willen organiseren, kunnen contact opnemen via info@bijtinjevrijetijd.be

PICTOGRAMMENBOEKJES VZW 'DE RAND'

In deze boekjes staan een aantal afbeeldingen met daaronder het juiste Nederlandse woord. Met de boekjes kan u geen Nederlands leren, maar ze zijn wel een mooie aanvulling op de lessen Nederlands en ze kunnen in veel gevallen als geheugensteuntje dienen.

De thema's verschillen per boekje:

- > deel 1: winkelen, café, restaurant, fruit, groente, bakker, slager, buurtwinkel, krantenwinkel, cadeauwinkel, bloemist, schoenmaker, doe-het-zelfzaak, postkantoor, bank, (openbaar) vervoer, apotheek, opticiens, kleding, kapper
- > deel 2: wonen, poetsen, afval sorteren (gft, glas, huisvuil, kga, papier, pmd ...), het lichaam, de dokter, de tandarts, het ziekenhuis, het ziekenfonds, de politie, het gemeentehuis, de bibliotheek, het station, het stadion, de schouwburg
- > deel 3: sport, vrije tijd (algemeen en muziek), cultuur, toerisme (algemeen, het vervoer en het weer), huisdieren
- > deel 4: school, crèche, werken (beroepen, kantoor, industrie), persoonlijke gegevens

Vzw 'de Rand' geeft de boekjes gratis aan de verschillende Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie, de VDAB en het Huis van het Nederlands in de Rand. U kan, als gemeente, helpen bij de verspreiding van deze boekjes en zodoende de anderstalige stimuleren in zijn/haar leerproces.

U kan de boekjes gratis downloaden op de website van vzw 'de Rand' www.derand.be of op www.oefenhierjenederlands.be.

HET BABYBOEKJE, HET PEUTERBOEKJE EN HET KLEUTERBOEKJE

In samenwerking met Kind en Gezin creëerde de Provincie Vlaams-Brabant 2 handige zakwoordenboekjes (het babyboekje en het peuterboekje) die anderstalige ouders helpen in hun communicatie met kinderdagverblijven en opvangdiensten. Hoewel de boekjes geen middel zijn om Nederlands te leren, laten ze de anderstalige wel kennis maken met de taal.

De boekjes behandelen thema's als 'de inschrijving van het kind', 'afspraken', 'administratie', 'gezonde voeding', 'verzorging' en 'bij de dokter'.

Daarnaast ontwikkelden enkele basisscholen uit de Vlaamse Rand samen met de provincie Vlaams-Brabant een kleuterboekje dat anderstaligen ondersteunt in hun communicatie met de kleuterschool van hun kind. Dit boekje behandelt thema's als 'schoolmateriaal', 'activiteiten in de klas/op school', 'communicatie tussen school en ouders' en 'buitenschoolse activiteiten'.

Gratis bestellen kan via de website www.vlaamsbrabant.be/vlaamskarakter of het e-mailadres vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be.

THEATER VOOR WIE NEDERLANDS LEERT

Een theater- of muziekvoorstelling van een Nederlandstalige artiest is een mooie aanleiding voor cursisten om het Nederlands in te oefenen. Het is een hefboom tot integratie in de lokale gemeenschap.

Het reguliere culturele aanbod van onze cultuur- en gemeenschapscentra is echter vaak (te) moeilijk en dat is ontmoedigend voor de beginnende cursist. Om de drempel te verlagen en rekening te houden met de moeilijkheidsgraad voor NT2-cursisten, coproduceert vzw

'de Rand' jaarlijks een podiumproductie op maat, toegankelijk voor volwassenen en tieners.

Dergelijke podiumproducties houden het juiste evenwicht tussen educatief en artistiek. Ze zijn een smaakmaker voor het Nederlands en de Nederlandstalige cultuur. Tegelijk bieden ze een oefenkans en succeservaring aan de NT2-cursist. Met de vzw Fast Forward en de kleinkunstenaar Lennaert Maes werden succesvolle formats ontwikkeld. Bij elke productie hoort specifiek lesmateriaal voor leerkrachten.

Podiumproducties op maat van de NT2-cursist zijn gebaseerd op enkele belangrijke principes:

- > aandacht voor duidelijke articulatie
- > steeds in Standaardnederlands
- > duidelijke taal, met de meest frequent gebruikte Nederlandse woorden
- > wat moeilijk is, wordt niet geschuwd, de passieve taalkennis van het publiek wordt aangesproken
- > het visuele aspect is belangrijk en ondersteunt het verbale
- > doorspekt met veel humor om een ontspannen sfeer te creëren

De theaterproducties voor anderstaligen worden geschreven of herschreven door gebruik te maken van de meest voorkomende Nederlandse woorden. Iedereen die de taal een beetje kent, kan dus (bijna) alles begrijpen. Om ervoor te zorgen dat gevorderde cursisten het taalgebruik niet als te gemakkelijk ervaren, worden bijzinsconstructies of moeilijkere formuleringen niet geschuwd. Dat vormt geen probleem voor een toeschouwer die dat taalniveau nog niet heeft bereikt. De passieve kennis van een taal is bij beginnelingen namelijk meestal groter dan de actieve kennis. Het visuele aspect, synoniemen, herhalingen en herformuleringen zorgen ervoor dat de cursisten wat moeilijk is toch begrijpen.

Meer informatie?

www.derand.be.nl/taalpromotie/theater of tel. 02 456 97 84. De website geeft meer uitleg over het huidige aanbod en over voorbije podiumproducties.

Gratis lesmateriaal en boekingen

www.fast-forward.be

Partners

Taaluniecentrum NVT (Nederlands als vreemde taal), Fast Forward

LIEDJES VOOR WIE NEDERLANDS LEERT

De klerenkleptomaan en *Spreek het uit* zijn twee cd's gemaakt door Lennaert Maes naar aanleiding van twee gelijknamige podiumvoorstellingen. Het zijn wervelende cd's met Nederlandstalige liedjes, verstaanbaar voor iedereen die Nederlands leert. Mede dankzij het bijhorende lesmateriaal zijn ze uiterst geschikt om te beluisteren en te gebruiken in de klas.

De partners in dit project zijn het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, het Taaluniecentrum NVT, Maandacht, Fast Forward en vzw 'de Rand'.

Meer informatie en/of bestellen?

www.derand.be/nl/taalpromotie

KALENDER REUZE*RANDPLAN

In het najaar van 2012 brengt vzw 'de Rand' een nieuwe publicatie op de markt: Reuze*Randplan 2013. Deze handige jaarplanner toont dat er heel veel te beleven is, dicht bij huis. De kalender bevat info over grote en kleine, maar vooral laagdrempelige evenementen van 2013, evenals tips voor dagtrips in de buurt, informatie over jaarmarkten, kermissen en andere activiteiten waar lokale bewoners van de regio elkaar treffen. Het is ook een erg handige kalender door zijn bijzondere grootte. Er is m.a.w. voldoende ruimte om de eigen drukke gezinsplannen op te schrijven. De meer dan 500 stickertjes maken het nog praktischer.

De kalender is volledig in het Nederlands (uitgezonderd een korte introductie in vier talen). Dankzij het gebruik van veel beeldmateriaal en eenvoudig Nederlands is hij echter begrijpbaar voor iedereen met een minimale kennis van het Nederlands. Op die manier moet hij ook anderstalige doelgroepen warm maken om hun vrije tijd in de Rand, dicht bij huis, te beleven en zo kennis te maken met de lokale inwoners. Ook wil de kalender hen motiveren om hun Nederlands te verbeteren. De kalender bevat de nodige informatie over het leren en oefenen van het Nederlands in de streek.

De jaarplanner wordt uitgegeven door het Davidsfonds en verkocht in de boekhandels en op toeristische diensten in de Groene Gordel, aan een prijs van 13 euro. Via het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant zal de kalender ook te koop aangeboden worden aan de duizenden cursisten Nederlands in de regio.

Reuze*Randplan is een ideaal welkomstgeschenk voor nieuwe inwoners in de gemeente, Nederlandstalig of anderstalig. Gemeenten kunnen de kalender tegen een verminderde prijs aankopen bij vzw 'de Rand'.

Meer informatie?

Mail naar vzw 'de Rand' via info@derand.be of neem telefonisch contact op via het nummer: 02/568.0178

EXTRA OEFENMATERIAAL VOOR DE ANDERSTALIGE

www.oefenhierjenederlands.be

Op deze website vinden mensen die Nederlands leren adressen waar ze Nederlands kunnen oefenen (Week van de anderstalige klant), uitleg over de actie, activiteiten om Nederlands te oefenen en een taalspelletje. Nederlandstaligen die anderstaligen willen helpen oefenen, krijgen uitleg en tien tips voor duidelijk taalgebruik (Duidelijke taal, tips).

Via de Centra voor Volwassenenonderwijs en het Centrum voor Basiseducatie krijgen cursisten Nederlands tips om in hun vrije tijd Nederlands te oefenen.

www.taalblad.be

Een e-zine met artikels in het Nederlands op maat van de anderstalige. De site besteedt aandacht aan woordleer en zinsbouw, maakt de anderstalige wegwijs in het Nederlandstalige televisie- en radiolandschap en bevat leerrijke (luister)oefeningen.

Wie interesse heeft, kan zich gratis abonneren op de nieuwsbrief van taalblad.be.

www.patati.be

Patati patata is een initiatief van het Huis van het Nederlands Brussel om Nederlands-, Frans- en anderstaligen aan het 'babbelen' te zetten.

Wie zich op deze website registreert kan op zoek gaan naar een andere 'oefenpartner'. Zowel Nederlands-, Frans- als anderstaligen kunnen een profiel aanmaken.

De website maakt een link naar verschillende andere sites die helpen bij het oefenen van de taal en biedt een overzicht van leuke activiteiten en sporten 'in het Nederlands'.

www.taalgarage.be

De Taalgarage is er voor volwassen anderstaligen die (nog) niet terecht kunnen in een cursus of liever zelfstandig Nederlands leren:

- > wie zich bij het Huis van het Nederlands aanmeldt, maar nog een paar weken of maanden moet wachten tot de cursus van start gaat;
- > wie wel Nederlands wil leren, maar niet in een klascontext;
- > wie al een basiskennis van het Nederlands heeft en zijn Nederlands voor een specifiek doel wil verbeteren (studies, werk, officieel examen,...);
- > wie naast een cursus in het regulier aanbod NT2 nog specifieke taalbehoeften of taalwensen heeft;
- > wie in Brussel kanalen zoekt om zijn gesproken Nederlands te oefenen;

www.wablieft.be

Elke woensdag brengt wablieft een krant uit met nieuws uit het binnen- en buitenland in duidelijke taal. Ook leuke weetjes, een pittige blog en een kruiswoordraadsel zijn vaste rubrieken. U kan een abonnement nemen op deze krant en/of enkele artikels online lezen.

Een ideaal concept voor een cursist Nederlands en voor al wie graag, in eenvoudig Nederlands het nieuws wil volgen.

www.wablieft.be/boeken

De Wablieft-boeken worden geschreven door bekende auteurs in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. Het zijn vlotte en makkelijke boeken die inspelen op de leefwereld en interesses van de lezers. Wablieft biedt ook ingesproken boeken op cd aan.

De boeken kunnen besteld worden via een formulier op de website.

www.lezenvooriedereen.be

Deze boeken, in eenvoudig Nederlands, richten zich tot Nederlandstalige jongeren en volwassenen die moeite hebben met lezen, en tot anderstaligen die Nederlands leren.

Het kan gaan om bewerkingen in eenvoudige taal van bestaande verhalen, vaak van bekende auteurs. Maar ook verhalen die speciaal zijn geschreven voor moeilijke lezers. Spannende jeugdboeken, klassieke verhalen, thrillers voor volwassenen en echte literaire werken.

Daarnaast worden ook gemakkelijk te lezen informatieve boeken uitgegeven, zoals boeken over zwangerschap en kinderverzorging of over sociale en arbeidsvaardigheden voor werknemers in beschutte werkplaatsen.

6.2.2. VOOR KINDEREN

BABELTUUR TAALATELIER

In de taalateliers **BabelTuur** kunnen kleuters van wie het Nederlands niet de moedertaal is, acht weken lang al spelend hun Nederlands oefenen. De ateliers richten zich tot kinderen van 4 tot 7 jaar die een basiskennis van het Nederlands hebben.

Steeds meer ouders vinden meertaligheid een troef. Ze willen dat hun kinderen meerdere talen kennen. Anderstalige ouders zijn regelmatig op zoek naar buitenschoolse taallessen, stages of workshops Nederlands voor hun kinderen. Of ze willen hun kinderen inschrijven in het reguliere kinderaanbod zodat ze al spelend Nederlands kunnen leren.

BabelTuur is een ideale gelegenheid om gedurende acht weken in het Nederlands te knutselen en te spelen. De kinderen worden in een Nederlandstalige context ondergedompeld. Ze krijgen echter geen taalles.

Methodiek

Centraal in de taalateliers BabelTuur staat de speelse interactie. Spel- en knutselactiviteiten vormen de natuurlijke context waarin de interactie tussen begeleiders en kinderen en tussen kinderen onderling gebeurt. De kinderen worden aangemoedigd om zich mondeling te uiten. Elke activiteit bevat heel wat mogelijkheden van interactie in het Nederlands. De kinderen leren nieuwe woordenschat.

Voor kinderen met een basiskennis Nederlands, die het Nederlands als tweede of derde taal gebruiken, is het goed dat ze ook in hun vrije tijd hun Nederlands spelenderwijs kunnen oefenen. Tijdens deze taalateliers wordt hun kennis van het Nederlands geactiveerd en kunnen ze de al verworven kennis verder oefenen. Hun spreekzin en -durf groeien.

Kinderen die nog geen Nederlands kennen, kunnen ook deelnemen. Voor deze kinderen is het een speelse kennismaking met het Nederlands.

Praktisch

De taalateliers richten zich tot Frans- en anderstalige kinderen van 4 tot en met 7 jaar. Het zijn geen taallessen. Er wordt gewerkt aan taalstimulering en -activering.

Informatie en inschrijven?

Via de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'
tel. 02 456 97 84

info@derand.be

De taalateliers BabbelTuur zijn een project van vzw 'de Rand'. Het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) ondersteunt de ontwikkeling van de methodiek: www.meertaligheid.be. Panta Rhei (Centrum voor Jonge Mensen) staat in voor de praktische organisatie: www.pantarheivzw.be

BABELKOUS TAALSTAGE

Tijdens de schoolvakanties organiseren vzw 'de Rand' en Jeugddienst Panta Rhei de speelse, creatieve en leerrijke taalstages Babbelkous voor kinderen van wie het Nederlands niet de moedertaal is. Aan de hand van een centraal thema kunnen anderstalige kinderen van 4 tot 12 jaar in het Nederlands knutselen en spelen. Zowel kinderen met een basiskennis Nederlands als zonder zijn van harte welkom.

De schoolvakanties zijn voor kinderen het ideale moment om deel te nemen aan ontspannende en leuke activiteiten. Aan de hand van een centraal thema knutselen en spelen ze een hele week. De kinderen leren op een speelse manier omgaan met het Nederlands. Een gevarieerd programma van activiteiten (knutselen, zingen, drama) en bewegingsopdrachten zorgt voor een uitdagende en unieke week. De activiteiten zijn didactisch onderbouwd. Op het einde van de stage laten de kinderen zien wat ze allemaal gedaan hebben.

Methodiek

Centraal in de taalstages Babbelkous staat de speelse interactie. Spel- en knutselactiviteiten

vormen de natuurlijke context waarin de interactie tussen begeleiders en kinderen en tussen kinderen onderling gebeurt. De kinderen worden aangemoedigd om zich mondeling te uiten. Elke activiteit bevat heel wat mogelijkheden van interactie in het Nederlands. De kinderen leren nieuwe woordenschat. Deze ontspannende en leerrijke taalstages zijn zowel voor kinderen met een basiskennis Nederlands als zonder enige basiskennis.

Vier niveaus

> **Taalinitiatie voor kinderen van 4 tot 6 jaar zonder basiskennis**

Kinderen die naar een Franstalige kleuterschool gaan of in een anderstalige omgeving opgroeien, maken kennis met het Nederlands. Met liedjes, versjes, spelletjes en prentenboeken leren ze hun eerste Nederlandse woorden.

> **Taalstimulering voor kinderen van 4 tot 6 jaar met basiskennis**

Deze stage is geschikt voor kinderen die in het Nederlands naar de kleuterschool gaan of die via een ouder of grootouder al een basiskennis Nederlands hebben. Met liedjes, versjes en spelletjes oefenen ze hun Nederlands. We werken met prentenboeken om de taal rijker te maken. De kinderen worden gestimuleerd om Nederlands te spreken.

> **Taalinitiatie voor kinderen van 7 tot 8 jaar (1e en 2e leerjaar)**

Deze stage is voor anderstalige kinderen die op school nog geen Nederlandse les krijgen. Het taalniveau kan verschillen. Voor sommige kinderen is het een eerste kennismaking, andere kinderen kennen al een beetje Nederlands via vriendjes, familie, bureu. We knutselen, spelen theater, maken muziek en zingen liedjes in het Nederlands.

> **Taalanimatie voor kinderen van 9 tot 12 jaar (3e, 4e, 5e en 6e leerjaar)**

Deze stage is voor anderstalige kinderen die op school Nederlandse les krijgen. Ongeacht wat hun taalniveau is, worden alle kinderen tijdens spelletjes en creatieve opdrachten gestimuleerd om hun Nederlands te oefenen. Ook lezen en schrijven komen aan bod.

Meer informatie:

Voor praktische informatie over de dagindeling, de prijs en inschrijven kan u terecht op www.pantarheivzw.be/babbelkous of ter plaatse in een van de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'.

6.3.

OVERZICHT

project	Doelgroep per categorie						Per leeftijd		p.
	gemeente	sportclub	vereniging	leerkracht	handelaar	anderstalige	volwassene	kind	
Babbelkous taalstage						x		x	86
BabbelTuur taalatelier						x		x	85
babycafé						x	x		78
beelvormingscampagne	x	x	x		x				71
Bijt in je vrije tijd	x	x	x	x		x	x		79
Brede schoolconcept	x			x		x	x		69
Café combiné						x	x		77
conversatiegroepen						x	x		77
DVD Alaboemsasa			x					x	66
GLZI-boekjes		x		x				x	65
Lessen Nederlands						x	x		75
Liedjes voor wie Nederlands leert				x		x	x		82
Lokale integratiegesprekken	x			x		x	x		70
Managers van diversiteit	x		x		x		n.v.t.	n.v.t.	70
Oefen hier je Nederlands	x	x	x		x	x	x	x	61
pictogrammenboekjes				x		x	x		80
Reuze*Randplan						x	x		83
Sociaal tolken en vertalen	x					x	x		72
Spel de Marktkramers				x		x	x		68
Spel van Hier naar Daar		x	x	x		x	x		68
Taaloverlevingskit						x	x		81
Taalspeler methodieken		x	x					x	67
Taalstimulering in sportclubs		x				x	x	x	64
Theater voor wie Nederlands leert				x		x	x		81
Tips duidelijke taal	x	x	x				x		61
toeiders	x					x	x		73
Voetbalwoordenboekje		x				x	x	x	64
Week van de anderstalige klant	x			x	x	x	x		63
www.klaretaalrendeert.be	x	x	x	x	x				62
www.lezenvooriedereen.be						x	x	x	85
www.oefenhierjenederlands.be						x	x		83
www.patati.be						x	x		84
www.taalblad.be						x	x		84
www.taalgarage.be						x	x		84
www.wablieft.be						x	x		84

7

NUTTIGE WEBSITES

VOOR DE GEMEENTE:

www.cteno.be
www.docu.vlaamserand.be
www.huisvlaamsbrabant.be
www.inburgering.be
www.integratiebeleid.be
www.kindengezin.be
www.klaretalrendeert.be
www.kruispuntmi.be
www.lokale.statistieken.be
www.meertaligheid.be
www.pantarheivzw.be
www.sclera.be
www.speelplein.net (VDS)
www.speelplein.net/taalspeler
www.taalboulevard.be
www.taaluniecentrum-nvt.org
www.taalwetwijzer.be
www.vdab.be/competentiecentra
www.vzwpin.be

VOOR DE ANDERSTALIGE:

www.cafecombinne.be
www.lezenvooriedereen.be
www.oefenhierjenederlands.be
www.pantarheivzw.be
www.patati.be
www.taalblad.be
www.taalgarage.be
www.wablieft.be

8

CONTACTADRESSEN

Coördinatie Vlaamse Rand

Boudewijnlaan 30 bus 20
1000 Brussel
rand@vlaanderen.be

vzw 'de Rand'

Kaasmarkt 75
1780 Wemmel
Tel: 02.456.97.80
info@derand.be
www.derand.be

Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant

Hoofdzetel: Provincieplein 1
3010 Kessel-Lo
www.huisvlaamsbrabant.be

Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) Vlaams-Brabant

Hoofdzetel: Provincieplein 1
3000 Leuven
Tel: 016-26 74 03- Fax: 016-27 28 25
www.vlaamsbrabant.be

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1
3000 Leuven
Tel: 016.26.70.15
vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be of info@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be

Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO)

Poverstraat 75
1731 Asse
Tel: 02.456.89.20
pivo@vlaamsbrabant.be

Vlaams Expertisecentrum Migratie en Integratie,

Kruispunt Migratie-Integratie vzw
Aromagebouw
Vooruitgangstraat 323 / bus 1, 1030 Brussel
Tel: 02-205 00 50 - Fax: 02-205 00 60
info@kruispuntmi.be
www.kruispuntmi.be

9

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BELEIDSWIJZER VLAAMSE RAND

UITGANGSPUNTEN

Het grondgebied van de gemeente XXX behoort integraal tot het Vlaams Gewest. De wetgever heeft in 1962 het Nederlands als officiële taal van de gemeente XXX bevestigd.

Door de nabijheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de toenemende migratie uit andere gewesten en zelfs het buitenland, wordt onze gemeente geconfronteerd met een toenemende internationalisering en aanwezigheid van anderstaligen.

De integratie van anderstalige inwoners in de provincie Vlaams-Brabant is een taak van alle betrokken lokale actoren.

Anderstalige inwoners zijn welkom in de gemeente. Van hen wordt verwacht dat ze zich in de plaatselijke gemeenschap willen integreren en dus Nederlands leren.

Het beheersen van het Nederlands is de hefboom voor hun deelname aan het sociaal, cultureel en economisch leven in onze gemeente en verhoogt tevens hun slaagkansen in onderwijs- en professionele activiteiten.

De gemeente XXX wil werken aan een open en verdraagzame leefgemeenschap waar het Nederlands de officiële taal is. Anderstaligen zullen aangespoord worden om het Nederlands te leren en te gebruiken.

DOELSTELLINGEN

Het stimuleren van initiatieven die bijdragen tot de uitstraling van het Nederlandstalige karakter in de gemeente in nauwe samenwerking met alle erkende adviesraden en hun verenigingen, de gemeentelijke vzw's, het gemeentelijk onderwijs en alle publiek- en privaatrechtelijke organisaties die actief zijn op het gemeentelijke grondgebied.

Een vriendelijk en correct onthaal in het Nederlands, de enige officiële bestuurstaal, in alle openbare diensten.

Het promoten van het Nederlandstalig karakter van het straatbeeld.

ACTIES

Naar anderstaligen

Nieuwe anderstalige inwoners wordt bij hun aanmelding in het gemeentehuis gewezen op het Nederlandstalig karakter van de gemeente. Zij worden attent gemaakt op de bijzondere inspanningen die de gemeente levert om hen te helpen bij hun integratie. De dienst bevolking

vangt de anderstalige nieuwkomers op en verwijst hen door naar de verschillende instanties die taalcursussen verzorgen.

Anderstalige nieuwkomers worden aangemoedigd hun kinderen naar het Nederlandstalig kleuter- en lager onderwijs te sturen.

Aan de publieksloketten wordt duidelijk gemaakt dat alle bestuurshandelingen in het Nederlands dienen te gebeuren. Bezoekers worden aangeraden om indien nodig, beroep te doen op een Nederlandstalige begeleider of een tolk.

In alle publieke gebouwen wordt informatie verstrekt over de Nederlandse taallessen die in de gemeente en omgeving worden georganiseerd.

Het gemeentebestuur zorgt ervoor dat er voldoende taalcursussen worden ingericht voor anderstaligen, zo veel mogelijk aangepast aan de verschillende niveaus en oorsprong van de inwijkelingen. Hiervoor wordt zoveel mogelijk samengewerkt met het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant.

Het gemeentebestuur verleent haar samenwerking aan alle acties van de hogere overheden die erop gericht zijn om het Nederlands te promoten en de integratie van de anderstalige bevolking te bevorderen.

Het gemeentebestuur zal met alle mogelijke middelen blijven ijveren om de standpunten van het Platform van de gemeenten uit de Vlaamse Rand en de Staten-Generaal van Burgemeesters en Schepenen van Halle-Vilvoorde op te volgen. Het gemeentebestuur sluit zich ook aan bij de gemaakte afspraken van de Vlaamse Regering inzake de Wooncode en de inburgeringsplicht.

Naar verenigingen

Lokale verenigingen streven ernaar om in hun communicatie het Nederlands te gebruiken. De gemeente probeert dit zoveel mogelijk te promoten en ondersteunt de verenigingen hierin indien nodig.

Alle contacten tussen de verenigingen en de gemeentelijke instanties dienen steeds in het Nederlands te gebeuren.

Naar handelaars, middenstanders, distributiecentra, verhuurkantoren en vrije beroepen

Via de gemeentelijke Middenstandsraad wordt een beroep gedaan op de handelaars, middenstanders, distributiecentra, verhuurkantoren, ... om bij prioriteit het Nederlands te gebruiken in contacten met de klanten.

Er wordt contact opgenomen met de distributiecentra, grote en kleine ondernemingen, winkeliers en beoefenaars van vrije en zelfstandige beroepen, met het verzoek de taal van de streek te eerbiedigen bij het aanbrenge van uithangborden en het voeren van publiciteit. Zeker bij het verspreiden van bus-aan-bus reclame op het gemeentelijk grondgebied wordt bijzondere

aandacht gevraagd om dit enkel in het Nederlands te doen.

Bij klachten omtrent anderstalige publiciteit zal de gemeente hen vriendelijk verzoeken om respect te tonen voor het Nederlandstalig karakter van de gemeente.

Verkavelaars, bouwpromotoren, immobiliënkantoren en notarissen worden uitgenodigd om in hun publiciteit en bij het opstellen van hun akten de taal van de streek te eerbiedigen.

Bij markten, braderieën, occasionele markten of andere initiatieven van handelaars en middenstanders, al dan niet met de medewerking van de gemeente, zal bij standhouders aangedrongen worden om het Nederlands te gebruiken.

OPVOLGING

De gemeentelijke administratie houdt een register bij van de door haar vastgestelde handelingen rond dit "Vlaams manifest". Het college van burgemeester en schepenen bepaalt de modaliteiten terzake en is bevoegd voor het opstellen en opvolgen van een jaarverslag omtrent de werking van het Vlaams Manifest. Dit jaarlijks verslag is ter inzage voor iedereen die erom vraagt.

Er wordt binnen de gemeentelijke administratie een contactpunt "Vlaams karakter" opgericht, waar alle inwoners terecht kunnen met hun vragen, suggesties of klachten omtrent het Vlaams karakter van de gemeente en de toepassing en naleving van het "Vlaams manifest". Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor het opstellen van een jaarverslag omtrent de activiteiten en handelingen van dit contactpunt. Dit is eveneens ter inzage van iedereen die erom vraagt

BIJLAGE 2: CHARTER PLATFORM VAN DE GEMEENTEN VAN DE VLAAMSE RAND

De deelnemers aan het Platform van de gemeenten van de Vlaamse Rand engageren zich ertoe te waken over het Vlaams karakter van hun gemeenten en al het mogelijke te doen om dit Vlaams karakter te vrijwaren en te versterken.

- > Zij willen meewerken aan de integratie van anderstaligen die in de regio komen wonen, zonder onderscheid van nationaliteit, o. m. door initiatieven die het gebruik van het Nederlands promoten te ondersteunen.
- > Zij staan achter de maatregelen die het territorialiteitsbeginsel bevestigen en wensen een strikte toepassing en respectering van de taalwetgeving.
- > Zij verbinden zich ertoe elkaar, via het Platform, te informeren over de wijze waarop rond thema's zoals huisvesting, onderwijs, culturele activiteiten, onthaalbeleid, sport, verenigingsleven, mobiliteit, welzijnsvoorzieningen, werkgelegenheidsproblematiek, vernederlandsing van het straatbeeld, ... lokaal gewerkt wordt.
- > Zij gaan akkoord om binnen het Platform gezamenlijke standpunten te ontwikkelen en die te toetsen aan het beleid van andere overheden of terzake beleidsideeën aan te reiken.

De voorstellen en standpunten zullen uitgaan van een open, gastvrije, Vlaamse en sociale ingesteldheid waarbij het de bedoeling is alle inwoners van de gemeenten van de Vlaamse Rand te betrekken bij de Vlaams-Brabantse samenleving, zodat de leefkwaliteit en het samenleven van deze inwoners erop vooruit gaat.

BIJLAGE 3: 'STANDAARDNORM' KLANTGERICHTHEID EN HET ONTHAAL VAN ANDERSTALIGEN

Alle gemeentebesturen moeten de taalwetgeving naleven. Aangezien Vlaams-Brabant integraal tot het Nederlandse taalgebied behoort, wordt in principe uitsluitend het Nederlands gebruikt^{xx}.

Het eerste contact met de burger verloopt, ook in probleemsituaties, steeds in het Nederlands. De burger moet duidelijk aanvoelen dat alleen het Nederlands de officiële taal is.

Er wordt nooit automatisch overgeschakeld naar een andere taal. Indien een situatie dit noodzakelijk maakt, pictogrammen of gebarentaal niet volstaan, kan overgeschakeld worden naar een andere taal nadat duidelijk werd gemaakt dat dit ten uitzonderlijke titel is en waarom een andere taal gebruikt wordt^{xxi}. Op die manier wordt respect afgedwongen voor het Nederlands en voor de inspanning die wordt gedaan om anderstaligen op te vangen. Er wordt beklemtoond dat enkel in uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld bij hoogdringendheid of om dringende sociale redenen, kan overgeschakeld worden naar een andere taal. De uitzondering moet de uitzondering blijven en mag zeker niet de regel worden.

Uw bedrijf in de Vlaamse Rand

De Vlaamse overheid adviseert

Votre entreprise dans le Vlaamse Rand*

L'Autorité flamande vous conseille

Ihr Betrieb im Vlaamse Rand*

Die flämischen Behörden beraten

Your company in the Vlaamse Rand*

Advice from the Flemish Authorities

(*) Traducteur du néerlandais (*) Übersetzung aus dem Niederländischen (*) Translation from Dutch

VOETNOTEN

I De rechtsbasis daarvoor vindt u in **artikel 27 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel** ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode: Als de gemeente rekening wil houden met de lokale binding van de kandidaat-huurder, kan voorrang gegeven worden aan de kandidaat-huurder :

1° die een aantal jaren, te bepalen in het toewijzingsreglement, in de gemeente woont of gewoond heeft;

2° die een aantal jaren, te bepalen in het toewijzingsreglement, in een deelgemeente, district, wijk of buurt van de gemeente waarin de toe te wijzen woning gelegen is, woont of gewoond heeft;

3° die niet in de gemeente woont maar werkt in de gemeente waar de toe te wijzen woning gelegen is;

4° die niet in de gemeente woont maar wiens schoolgaande kinderen naar een school gaan in de gemeente waar de toe te wijzen woning gelegen is;

5° die in de hoedanigheid van mantelzorger activiteiten van zorg en bijstand verricht, als vermeld in artikel 4 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening ten aanzien van een of meer aanverwante personen met een verminderd zelfzorgvermogen, wonend in de gemeente waar de toe te wijzen woning gelegen is;

6° die zorg en bijstand ontvangt als vermeld in 5° vanwege één of meer aanverwante mantelzorgers, wonend in de gemeente waar de toe te wijzen woning gelegen is.

De voorrang, vermeld in het eerste lid, geldt na de toepassing van de verplichte voorrangregels, vermeld in artikel 19 en 21, en na, in voorkomend geval, de voorrangregel voor doelgroepen, vermeld in artikel 28, en de afwijkende toewijzingsregels ter bevordering van de leefbaarheid, vermeld in artikel 29.

De gemeente beslist of ze een of meer bindingsfactoren, vermeld in het eerste lid, zal toepassen. De gemeente kan kiezen om aan de verschillende bindingsfactoren een zelfde gewicht te geven of een rangorde in te stellen. De gemeente beslist of de voorrang geldt voor alle sociale huurwoningen in de gemeente of een deel ervan.

II Artikel 20, §1, 1° Kaderbesluit Sociale Huur dat nog steeds een zekere lokale binding oplegt,

III Krachtens **artikel 2/1 van het Overdrachtenbesluit van 29 september 2006, Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden voor de overdracht van onroerende goederen** door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en de sociale huisvestingsmaatschappijen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode, geldt de volgende voorrang:

“Elke overdracht op basis van bijlage I, bijlage II en artikel 1 tot en met 4 van bijlage IV, gevoegd bij dit besluit, gebeurt bij voorrang aan de woonbehoeftige particuliere persoon die een woning of kavel wil aankopen en die beschikt over een voldoende band met de gemeente waar het onroerend goed gelegen is.

Als verschillende woonbehoeftige particuliere personen een woning of kavel samen willen aankopen, moet minstens één van hen voldoen aan de voorwaarde vermeld in het eerste lid om van de voorrang te genieten.

Een woonbehoeftige particuliere persoon die een woning of kavel wil aankopen, beschikt over een voldoende band met de gemeente als hij op datum van de toewijzing van de woning voldoet aan één of meer van de volgende voorwaarden :

1° gedurende ten minste zes jaar onafgebroken gewoond hebben in de gemeente of in een aangrenzende gemeente, gelegen in het werkgebied van een sociale huisvestingsmaatschappij;

2° werkzaamheden verrichten in de gemeente, voor zover deze werkzaamheden gemiddeld ten minste een halve werkweek in beslag nemen;

3° op grond van een zwaarwichtige en langdurige omstandigheid een maatschappelijke, familiale, sociale of economische band met de gemeente hebben opgebouwd.

In afwijking van het eerste lid geldt de voorrang, vermeld in het eerste lid, voor de overdracht van woningen en kavels die deel uitmaken van een woonproject met sociaal karakter als vermeld in artikel 1, §1, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 1994 houdende regeling van het beheer van het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant, en houdende regeling van de voorwaarden inzake woonprojecten met sociaal karakter, pas na toepassing van de voorrang, vermeld in artikel 4, derde lid, van voormeld besluit.”

IV Opricht bij het **Decreet van 25 juni 1992**, houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992 (B.S.11/07/1992), Hoofdstuk II, Sociaal grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant, art. 16 t.e.m. 24.

Meer info: www.vlabinvest.be

Besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2011 betreffende de werking en het beheer van het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant en tot wijziging van diverse besluiten tot uitvoering van de Vlaamse Wooncode, **artikel 3, §2: § 2.** Voor de beschikbaarstelling van woningen of kavels binnen het woonproject met sociaal karakter, vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid, geldt in elke fase van het project een absolute **voorrang voor de kandidaat-huurders, -erfpachtnemers of -kopers die een sterke maatschappelijke, economische of socioculturele binding hebben met het werkgebied.**

V In het hoger geciteerde **artikel 2/1 in fine van het Overdrachtenbesluit** wordt de gecumuleerde werking van beide systemen geregeld met betrekking tot sociale koopwoningen.

VI Decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid (B.S.15/05/2009)

VII **Artikel 2.1. van het Decreet Grond- en Pandenbeleid (DGPB)** definieert een bescheiden woonaanbod enkel aan de hand van enkele volume- en oppervlakte normen. Er wordt geen gewag gemaakt van enige inkomensvoorwaarde.

Art. 2.1.1° **bescheiden woonaanbod** : het aanbod aan huurwoningen, koopwoningen en kavels, met uitsluiting van het sociaal woonaan-

bod, dat met behoud van de toepassing van artikel 4.2.2, § 1, tweede lid, en artikel 4.2.4, § 1, tweede lid, bestaat uit :

a) kavels met een oppervlakte van ten hoogste 500 m²;

b) eengezinswoningen met een bouwvolume van ten hoogste 550 m³;

c) overige woningen met een bouwvolume van ten hoogste 240 m³, te verhogen met 50 m³ voor woningen met drie of meer slaapkamers;

VIII Dit ligt vervat in **artikel 7, § 2 van het Besluit van de Vlaamse regering van 7 oktober 2011**, Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de werking en het beheer van het Investeringsfonds voor grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant en tot wijziging van diverse besluiten tot uitvoering van de Vlaamse Wooncode:

"Als een sociale huisvestingsmaatschappij of de VMSW optreedt als initiatiefnemer, wordt een woning of kavel als volgt overgedragen met behoud van de toepassing van artikel 3, § 2: 1° sociale koopwoningen en sociale kavels als vermeld in artikel 2, § 1, eerste lid, 23° en 25°, van de Vlaamse Wooncode, worden overgedragen volgens het Overdrachtenbesluit; 2° koopwoningen en kavels die gefinancierd zijn met middelen van het Investeringsfonds en koopwoningen en kavels die deel uitmaken van het bescheiden woonaanbod, gerealiseerd krachtens artikel 41, § 2, van de Vlaamse Wooncode, worden verkocht overeenkomstig boek III, titel VI van het Burgerlijk Wetboek, of worden in erfpacht gegeven overeenkomstig de wet van 10 januari 1824 over het recht van erfpacht."

IX Decreet Grond- & Pandenbeleid van 27 maart 2009, hoofdstuk 5 'Wonen in eigen streek', Titel 2:

art. 5.2.1. § 1. Er geldt een bijzondere voorwaarde voor de overdracht van gronden en de daarop opgerichte woningen die voldoen aan beide hiernavolgende voorwaarden:

1° zij zijn geheel of gedeeltelijk gelegen in een gebied dat op de datum van inwerkingtreding van dit decreet ressorteert onder de gebiedsbestemming « woonuitbreidingsgebied », vermeld in het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen of onder de in de gewestplannen aangegeven gebiedsbestemming « reservegebieden voor woonwijken » of « woonaansnijdingsgebieden »;

2° zij zijn op het ogenblik van de ondertekening van de onderhandse overdrachtsakte gelegen in de doelgemeenten die voorkomen op de meest recente in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte lijst, vermeld in artikel 5.1.1, met dien verstande dat de onderhandse overdrachtsakte voor de toepassing van deze bepaling geacht wordt te zijn ondertekend zes maand vóór het verkrijgen van een vaste datum, indien tussen de datum van ondertekening en de datum van het verkrijgen van een vaste datum méér dan zes maand gelegen zijn.

De bijzondere overdrachtsvoorwaarde houdt in dat gronden en daarop opgerichte woningen slechts (verder) overgedragen kunnen worden aan personen die blijkens het oordeel van een provinciale beoordelingscommissie beschikken over een voldoende band met de gemeente. Onder « overdragen » wordt verstaan: verkopen, verhuren voor méér dan negen jaar, inbrengen in een vennootschap of bezwaren met een recht van erfpacht of opstal.

De bijzondere overdrachtsvoorwaarde geldt niet:

1° in het geval van een gedwongen overdracht;

2° indien de overdracht geschiedt op grond van een krachtens decreet vastgesteld toewijzingsreglement;

3° indien de overdracht geschiedt aan een natuurlijke of rechtspersoon die in de uitoefening van zijn beroep of activiteit onroerende goederen koopt, verkavelt, bouwt, overdraagt of verhuurt, in zoverre deze overdracht gericht is op de ontwikkeling van een verkavelings- of bouwproject, en met dien verstande dat de bijzondere overdrachtsvoorwaarde wél geldt ten aanzien van het overdragen, in de zin van het tweede lid, van onroerende goederen binnen dat verkavelings- of bouwproject;

4° indien de overdracht geschiedt aan een sociale woonorganisatie, het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant, vermeld in artikel 16 van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992, of een openbaar bestuur, vermeld in artikel 33, § 1, eerste lid, van de Vlaamse Wooncode.

De bijzondere overdrachtsvoorwaarde vervalt, definitief en zonder dat zij kan worden hernieuwd, na twintig jaar vanaf het ogenblik waarop de initieel aan de voorwaarde onderworpen overdracht vaste datum heeft verkregen.

De bijzondere overdrachtsvoorwaarde vervalt tevens ten aanzien van die gronden die blijkens een voorlopig vastgesteld of aangekomen bestemmingsplan niet onder de categorie van gebiedsaanduiding « wonen » zullen worden gebracht.

§ 2. Een persoon beschikt voor de toepassing van § 1, tweede lid, over een voldoende band met de gemeente indien hij voldoet aan één of meer van volgende voorwaarden:

1° gedurende ten minste zes jaar onafgebroken woonachtig zijn geweest in de gemeente of in een aangrenzende gemeente, op voorwaarde dat deze eveneens voorkomt op de lijst, vermeld in artikel 5.1.1;

2° op de datum van de overdracht werkzaamheden verrichten in de gemeente, voor zover deze werkzaamheden gemiddeld ten minste een halve werkweek in beslag nemen;

3° op grond van een zwaarwichtige en langdurige omstandigheid een maatschappelijke, familiale, sociale of economische band met de gemeente hebben opgebouwd.

§ 3. De provinciale beoordelingscommissie, vermeld in § 1, tweede lid, wordt samengesteld door de deputatie en bestaat uit een voorzitter-jurist en personen met deskundigheid op het vlak van vormen van toewijzingsbeleid inzake wonen.

Het lidmaatschap van een provinciale beoordelingscommissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van een wetgevende vergadering, een provincieraad, een gemeenteraad, een districtsraad of een raad van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

§ 4. De provinciale beoordelingscommissie spreekt zich uit binnen een termijn van zestig dagen, te rekenen vanaf de betekening van het verzoek daartoe per beveiligde zending. Bij overschrijding van deze termijn, wordt de provinciale beoordelingscommissie geacht een voldoende band met de gemeente te hebben vastgesteld.

X Decreet Grond- & Pandenbeleid van 27 maart 2009, hoofdstuk 5 'Wonen in eigen streek', Titel 3 'Verruimd toepassingsgebied', art. 5.3.1.:

De bijzondere overdrachtsvoorwaarde, vermeld in titel 2, geldt eveneens ten aanzien van gronden en de daarop opgerichte woningen in de gebieden die voldoen aan beide hiernavolgende voorwaarden :

1° zij maken het voorwerp uit van een planologische afwijking, hervorming of vervanging van artikel 8, § 2, van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, toegekend of ingevoerd bij een vanaf de datum van inwerkingtreding van dit decreet voorlopig vastgesteld of aangenomen bestemmingsplan, met dien verstande dat het bestemmingsplan méér woonlagen dient toe te laten dan voorafgaand aan de inwerkingtreding van dat bestemmingsplan het geval was;

2° zij zijn op het ogenblik van de ondertekening van de onderhandse overdrachtsakte gelegen in de doelgemeenten die voorkomen op de meest recente in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte lijst, vermeld in artikel 5.1.1, met dien verstande dat de onderhandse overdrachtsakte voor de toepassing van deze bepaling geacht wordt te zijn ondertekend zes maand vóór het verkrijgen van een vaste datum, indien tussen de datum van ondertekening en de datum van het verkrijgen van een vaste datum méér dan zes maand gelegen zijn.

De planificerende overheid kan op gemotiveerde wijze afwijken van het beginsel, vermeld in het eerste lid, in zoverre zij aantoonde dat de toepassingsmogelijkheden van artikel 5.1.1 voldoende ruim zijn om te voldoen aan endogene woonbehoeften. Indien het gaat om een planinitiatief van gemeentelijk of provinciaal niveau, dan wint de planificerende overheid over deze afwijking het bindend oordeel in van de toezichthoudende overheid die het definitief vastgestelde of aangenomen bestemmingsplan dient goed te keuren. Het bindend oordeel wordt schriftelijk vastgesteld en uiterlijk op de plenaire vergadering gegeven. Indien het bindend oordeel niet tijdig wordt gegeven, wordt de toezichthoudende overheid geacht een negatief oordeel te hebben uitgebracht.

XI Richtlijn Wonen in Eigen Streek, ministeriële brief d.d. 1 juli 2010, blz. 4.

XII Art. 5.3.3. § 1. Op grond van een gemeentelijk reglement kan een bestemmingsplan of een verkavelingsvergunning de bijzondere overdrachtsvoorwaarde, vermeld in titel 2, eveneens van toepassing verklaren ten aanzien van gronden en de daarop opgerichte woningen in (gedeelten van) door het bestemmingsplan afgebakende woongebieden respectievelijk in (gedeelten van) verkavelingen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, geldt de bijzondere overdrachtsvoorwaarde slechts wanneer en in zoverre de gemeente op het ogenblik van de ondertekening van de onderhandse overdrachtsakte voorkomt op de meest recente in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte lijst, vermeld in artikel 5.1.1, met dien verstande dat de onderhandse overdrachtsakte voor de toepassing van deze bepaling geacht wordt te zijn ondertekend zes maand vóór het verkrijgen van een vaste datum, indien tussen de datum van ondertekening en de datum van het verkrijgen van een vaste datum méér dan zes maand gelegen zijn.

De toepassing van dit artikel heeft nimmer voor gevolg dat de bijzondere overdrachtsvoorwaarde in een gemeente van toepassing wordt op een oppervlakte die ten opzichte van de op 1 september 2009 bestaande totale gemeentelijke oppervlakte van woongebieden en woonuitbreidingsgebieden groter is dan tien percent.

XIII Besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2012 tot bepaling van de nadere regeling met betrekking tot het Rollend Grondfonds. De middelen van dit fonds kunnen aangewend worden in de volgende gemeenten uit Vlaams-Brabant:

Affligem, Asse, Beersel, Bertem, Bever, Bierbeek, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Grimbergen, Haacht, Halle, Herent, Herne, Hoeilaart, Holsbeek, Huldenberg, Kapelle-op-den-Bos, Keerbergen, Kortenberg, Kraainem, Lennik, Leuven, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Lubbeek, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Oud-Heverlee, Overijse, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Ternat, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppeem, Zaventem, Zemst.

Art. 5: § 1. De middelen van het Rollend Grondfonds worden aangewend binnen het Vlabinvest-gebied volgens de krachtens hoofdstuk II van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992 geformuleerde doelstellingen.

§ 2. In de gemeenten buiten het Vlabinvest-gebied die behoren tot het werkingsgebied, vastgesteld bij artikel 4, kunnen de middelen van het Rollend Grondfonds op verzoek van een sociale huisvestingsmaatschappij of een gemeente aangewend worden ter financiering van een grondbeleidsmaatregel als volgende voorwaarden vervuld zijn :

1° de grondbeleidsmaatregel past in een grootschalig project. Onder een grootschalig project wordt verstaan :

a) in de centrumsteden Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout, een project met een vloeroppervlakte van ten minste 5 000 m² of een project met een grondoppervlakte van ten minste 5 000 m²;

b) elders in het Vlaamse Gewest, een project met een grondoppervlakte van ten minste 5 000 m²;

2° het project heeft een gemengde bestemming. De grondverwerving is gericht op de realisatie van in hoofdzaak een sociaal woonaanbod in combinatie met een andere bestemming, zoals zorgvoorzieningen, studentenhuysvesting, bescheiden woonaanbod, andere functiegebonden gebouwen;

3° in de gemeente waar de grondbeleidsmaatregel toegepast wordt, maakt de sociale huisvestingsmaatschappij een nota op wat betreft hun reservegronden in die gemeente. Daarbij geeft de sociale huisvestingsmaatschappij aan welke visie en ontwikkelingsperspectief die gronden hebben.

XIV Artikel 5, §2, 2° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2012 tot bepaling van de nadere regeling met betrekking tot het Rollend Grondfonds.

XV Vanaf 2011 heeft minister Bourgeois een extra subsidiepot voorzien voor VSGB-gemeenten :

"Om ook een aantal strategische projecten van gemeentebesturen die nauw aansluiten bij de doelstelling en realisatie van het VSGB mogelijk te maken, wordt een nieuwe basisallocatie met een budget van 150.000 € aan de begroting Vlaamse Rand toegevoegd."

XVI Beslissing van de Vlaamse Regering van 16 december 2011.

Op 16 december 2011 keurde de Vlaamse Regering op initiatief van Vlaams minister van de Vlaamse Rand Geert BOURGEOIS het flankerend beleid 'Vlaams strategisch gebied rond Brussel' goed. Deze beslissing bevat 63 maatregelen ter versterking van het eigen karakter van de Vlaamse Rand.

Dit flankerend beleid bevat een hele reeks maatregelen (63) om de negatieve effecten van de grootstad Brussel op de Vlaamse Rand te milderen. Nagenoeg alle ministers zijn hierbij betrokken en engageren zich gezamenlijk een hele reeks maatregelen tot uitvoering te brengen op het vlak van mobiliteit, economie en werk, wonen en huisvesting, welzijn, onderwijs en jeugd, open ruimte, geluidshinder, ontvangst en integratie en toerisme. Minister Bourgeois, bevoegd voor de Vlaamse Rand, zal de voortgang van de verschillende maatregelen opvolgen en er halfjaarlijks over rapporteren.

Minister Bourgeois: "Het flankerend beleid behelst nagenoeg alle beleidsdomeinen. Wat mijn bevoegdheden betreft zetten we verder in op een goed uitgebouwd ontvangst- en integratiebeleid. Ik denk hierbij aan de oprichting en versterking van integratiediensten in de gemeenten van de Vlaamse Rand, de verdere uitbouw van taalondersteuningsinitiatieven en taalpromotie, een verbetering van het toeristisch onthaal voor de regio Groene Gordel en een versterking van het toeristisch-recreatief aanbod. Ook de collega-ministers laten zich niet onbetuigd. Zo wordt er ingezet op een maximaal behoud van de open ruimte door verdere aankoop en beheer van natuur- en bosgebieden en wordt het openruimte netwerk versterkt met het instrument van de landinrichting. Er komt een uitbreiding van de middelen Taal en Rand voor het basisonderwijs in heel Vlaanderen alsook taalondersteuning voor het secundair onderwijs in Halle-Vilvoorde. Er is eveneens een extra investeringsdotatie voor Vlabinvest die de mogelijkheid tot wonen in eigen streek moet versterken. Heel wat mobiliteitsmaatregelen worden eveneens voorbereid met als doel de verkeersknoop rond Brussel aan te pakken."

Met deze beslissing is er een duidelijk engagement op basis waarvan de verschillende bevoegde ministers het flankerend beleid kunnen verder zetten of opstarten. Voor ons is deze beslissing, naast de definitieve vaststelling van het GRUP een positief gegeven. Het GRUP zet in op het maximale behoud van de open ruimten en de groene gordel en bakent duidelijk grenzen af waarbinnen verdere ontwikkeling nog kan.

XVII Beslissing van de Vlaamse Regering van 23 december 2011:

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan de **conceptnota over het uitvoeringsgericht voorstel voor het flankerend beleid open ruimte in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel**, in het kader van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan daarvoor, zonder dat dit enig financieel of budgettair engagement inhoudt. Het flankerend beleid richt zich op het verkleinen van het tekort aan openbaar toegankelijk groen en open ruimte in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en de Vlaamse Rand.

Het voorstel voorziet een bijzondere rol voor het Agentschap Natuur en Bos en voor de Vlaamse Landmaatschappij. Zij beschikken beiden over een uitgebreid instrumentarium om de nog resterende open ruimte in dit gebied uit te bouwen en te beheren. Die open ruimte staat vandaag onder sterke verstedelijkingsdruk.

Er zal daarom worden gewerkt aan een uitbreiding van toegankelijke parken en bossen. Over een periode van 9 jaar wil het Agentschap Natuur en Bos 750 hectare toegankelijk groen realiseren. De Vlaamse Landmaatschappij krijgt de opdracht om een voortdurend proces van grondmobiliteit te creëren en zal hiervoor vanaf 2012 een grondenbank opstarten. Het is ook de bedoeling om de potenties van landbouw in dit randstedelijk open ruimtegebied te versterken. Er komt daarom ook een uitgebreide landbouwstudie die de mogelijkheden voor landbouw in dit gebied in kaart brengt.

XVIII VVSG, 'Regie en coördinatie door lokale besturen', p. 6: *'Via de Vlaamse Wooncode krijgen de gemeenten en steden een regierol toegemeten. De gemeenten trachten de woonprojecten en acties van de sociale woonorganisaties, het OCMW en hun eigen diensten op elkaar af te stemmen. Ze trachten dit te bekomen door het overleg tussen deze actoren te bevorderen. De Wooncode geeft gemeenten de mogelijkheid om sociale woonorganisaties en OCMW samen te roepen voor overleg en verplicht de actoren om op deze vraag in te gaan (art. 28§2 VWC). Deze bij decreet toegewezen regierol is niet beleidsbepalend maar ondersteunend van aard. Het gemeentebestuur heeft immers geen instrumenten om de verschillende actoren te verplichten om de gemeentelijke visie te implementeren.'*

XIX Studiedienst van de Vlaamse Regering. Internationalisering van de Vlaamse Rand. Brussel, 2012. www.docu.vlaamserand.be of www.4dar.vlaanderen.be/sites/svr/

XX 22 Art. 3 en 10 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van talen in bestuurszaken (SWT). Een aparte regeling is van toepassing voor de facilitatiegemeenten (art. 7 SWT).

XXI In haar uitspraak met referentie 30.244/II/N van 4 maart 1999 oordeelt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dat persoonlijke berichten of berichten gericht naar een specifieke doelgroep ook in andere talen kunnen meegedeeld worden nadat dit evenwel eerst in het Nederlands gebeurt.

Vlaamse overheid

Departement Diensten voor het Algemeen
Regeringsbeleid
Coördinatie Vlaamse Rand
Boudewijnlaan 30, bus 20,
1000 Brussel

V.U. Jan De Bock

Realisatie Elke Vermeire, met dank aan vzw
'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant,
het Huis van het Nederlands Vlaams-
Brabant, PRIC Vlaams-Brabant, PIVO,
Bart Vrancken, e.a.

Lay-out Heartwork.be

Druk Claes Printing

Foto's copyright vzw 'de Rand'
D/2012/3241/255

Online versie www.derand.be